

életi

HÍRADÓ

VII. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM.

ÁRA: 1,50 Ft.

1963. JANUÁR 11.

Önvallomás — apró „kitérőkkel”

Egy dologban nagyon közel járt az igazságban Bischof József elítelt, amikor a Sopronkőhídi Országos Börtön nevelői szobájában beszélgettünk vele.
— Felügyelő úr, mi haszna még a társadalomnak az olyan emberekből, amilyen én is vagyok...? — kérdezte.
Bischof nem végső elkéseredésében beszélt így önmagáról: pillanatnyi józan gondolkodása diktálta e sorokat. Valóban könnyebb lenne társadalmilag úgy elintézni Bischof elítelt ügyét, hogy: aki annyiszor megárt a társadalomnak, s akinek ennyi szenny tapad a kezéhez, többszörösen megérdemelné, hogy kivert kutyaként járja a világot, hogy egyetlen közössége se legyen az országnak, ahol megérettnek, elfogadják őt. A szocialista humanizmus azonban másra kötelezi a társadalmat: meg kell adni a lehetőséget még a többszörösen büntetett egyének is ahhoz, hogy akár korábban, akár később eljusson a tisztességes életmóddhoz, hogy a sorozatos lopások helyett a rendszeres munkát vállalassa.

Az embert a munka tette emberrel

A munkának tudatformáló ereje van, s ez a tudatformáló erő — a történelem is ezt bizonyítja — mindig jó hatással volt az emberre. Bischofnál is a tudatot kellene formálni — de legalább ennnyire a jellemét is —, hogy képes legyen kiszakítani magát abból a káros életmódból, amelyben évtizedek óta él.

Bischof 1941-ben követte el az első bűncselekményét. Fia-tal, mindössze huszonöt éves volt akkor. A hasonlókorú fiatalok általában ilyenkor kezdik megalapozni jövőjüket: családot alapítanak, s minden igényeikkel azon vannak, hogy szép, nyugodt életük legyen. Bischof már akkor sem volt képes erre: a léha, könnyelmű életet mindig jobban szerette. A büntetések később gyorsan ismételték egymást. Akkor sem tudta komolyabban fontolóra venni, mit is csinál tulajdonképpen, amikor már „jubilált”, amikor is a tizediknél tartott.

Ilyen előzmények után került sor a már említett beszélgetésre...

— És mi a véleménye magáról, mint emberről? — kérdeztük.

— Nem kizárólag én vagyok az oka annak — keresett menstéget Bischof —, hogy ennnyire le-süllyedtem. Nagyon rossz körülmények között éltem. Hadd említsem meg az utolsó szabadulási-somat. Tessék elhinni, dolgozni akartam pontosan emlékszem, 29 vállalatnál jártam felvételi ügyben. Amikor megtudták, hányzor voltam már büntetve, hába volt munkásfelvétel — számomra kívül tágasabb volt...
— Miért hazudik most is?
— Azt akarja elhiteni, hogy sehol sem kapott munkát? Hát dolgoztam...

— Dunajúvárosban dolgoztam utoljára, ott azonban keveset kerestem, alig valamivel többet ezer forintnál. S ez nekem nem volt elég. Ott is hagytam ezt a munkahelyet.
— Mégis, mire számított az utolsó szabadulása után?
— Arra, hogy legalább két-ezer forintot fogok keresni havonta. Sokra számítottam? Elvégre jogom van elfogyasztani egy jobb minőségű ebédet, mondjuk valamelyik fényes étteremben...

— Ki vonja ezt kétségbe? A tisztességes munkáért kereset-fizetéséből mindenkinek joga van akár „osztályon felül” é-tteremben is ebédelni, vacso-rázni, bárkba is járhat, úgy szórakozik — a jó ízlés határáig —, ahogyan jólesik. De hangsúlyozzuk, hogy a tisztességes munkáért járó kereset-ből.
Eddig jutottunk el, amikor önkéntelenül adódott a követ-kező kérdés, Bischof elítelt tudja egyáltalán, mi az, hogy tisztességes kereset? Annyi lo-pás után, amennyit ő már el-követett, nehéz elképzelni, hogy az ilyesmire fogalma le-gyen.
Azon kesergett, amikor be-szélgettünk vele, hogy 55 éves lesz, mire ismét szabadulhat, s hogy ilyen idős korban

mihez kezdhet az ember. Ki törődik majd vele, hol kap annyi helyet, ahová esténként

lehajthatná a fejét. Mindezt most jut eszébe, amikor a tíz-negyharmadik börtönbünteté-sét tölti.

— Az ételtől én már nem sok jót várok — igyekezett sajnálat-ni magát Bischof elítelt. — Akár az én nevem élé is odairhatná már, mit annak idején Zsuhár esetében, hogy sopronkőhídi... S ha írnak is rólam, mit használ az már nekem, nekem az olyan embernek, akinek nincs keresni-valója ebben a társadalomban.

Ha mindenki úgy gondolko-zna, ahogyan Bischof elítelt is gondolkozik, akkor Bischofnak valóban kevés reménye lehetne ahhoz, hogy a szocialista tár-sadalom még egyszer megadja neki a lehetőséget a talpra-álláshoz. A múlt társadalom-ban — a kapitalizmusban — melyik tőkés engedte meg azt, hogy egy többszörösen büntetett valakit (aki majd mindig lopásért volt börtön-ben) felvegyenek dolgozni az üzembe? Ugyanakkor Bi-schofnak a mi társadalmunk mindig adott munkát, vala-hányszor szabadult... Érti ezt Bischof? Gondolkozott már ezen? Joga van egyáltalán méltatlankodni amiatt, hogy az olyan embernek, aki ennyiszor megkárosította már a tár-sadalmat, semmineven nevezendő követelése nem lehet, s nem reklamálhat akkor sem, ha netán nehezebben kap munkát.

Egyszer be kell telnie a pohárnak

s ha még azután is töltenek bele, a felesleg kiömlik belő-le...

Bischof mondta: ezzel a cik-kel rajta aligha segíthetünk már...

Kérdés, neki akarunk-e se-gíteni?

Miért írtuk meg mégis a cik-ke-t? Nem kizárólag Bischof miatt, noha belőle is jó lenne embert faragni végre: a cikket tanulságnak szántuk — tanulja-nak Bischof életéből azok, akik a lejtőnek még nem jutottak el a mélypontjáig, oda ahonnan már csak azért is nehezebb fel-kapaszkozni, mert idősebb az ember... Olyankor fordulja-nak vissza a bűnözés útjára, amikor még nem annyira késő. Van erre lehetőség? Igen van! Számtalan példát sorolhatnánk, hány volt elítelt tudott megállni, s él azóta is szép, nyugodt csalá-di életet. Becsületes, szorgalmas munkájuk után a társadalom is megbecsüli őket. S ezek az em-berek sem kétezer, illetve két-ezer forintot felüli fizetéssel

kezdték. Azóta — úgy lehet — több a havi jüvedelmük. Am a keresetükből csak addig nyújtó-znak, ameddig az a bizonyos ta-karó ér.

Hová lett — ha volt valami-kor — Bischof elítelt igazság-érzete? Milyen jogon akarna a mai átlagnál jóval magasabb fizetést követelni magának at-tól a társadalomtól, amelynek eddig csak kártevője volt. Unos untalan csak azt mondta, hogy a dunajúvárosi több mint ezer forintos fizetéséből na-gyon nehezen tudott megélni. Ez azonban legalább annyira hazugság, mint az, hogy se-hol sem kapott munkát...

Olyasmint is mondott buzgó magyarázkodás közben, hogy a kényszer vitte rá az újabb lopásra.

Miféle kényszerrel lehetett szó?

Juthat kényszerhelyzetbe — a megélhetést illetően — egy életerős, munkabíró fiatal-ember? Persze ha dologkerülő az illető, miért ne juthatna. Valamiből élni kell, s miből éljen az olyan ember, aki ott-hagyva a munkahelyét, keres-et nélkül csavargó hetekig, esetleg hónapokig. S hogy is-mét súlyosan vétett a társada-lom törvényei ellen, ezt az újabb kilencéves ítélete bizo-nyítja.

A mostani kilenc évet is szá-molva, Bischofnak a börtönben töltött esztendő száma eléri a huszonötöt. Kimondani is sok. Mennyi szépet, mennyi mara-dandót hozhattak volna ezek az évek, ha Bischof tisztességesen él, és becsületesen dolgozik. S ezzel szemben mit kapott ő a 25 évtől. Perresse csak vissza az éveket, próbálja meg összehason-lítani a saját életét olyan vala-kivel, olyan családdal, ahol közben megnőtték a gyerekek, dolgoznak vagy éppen tanulnak — mennyi örömet jelent ez a szülőknek. A börtönben töltött idő élete legszebbével lehetett volna, — ha normálisan, ember-hez méltóan él és cselekszik.

Telnek az évek, az egykori fenegyerek kezd megszéldülni. Elrontott, élete miatt mind gyakrabban hallják keseregni a Sopronkőhídi Országos Börtönben. Lassan úrrá lesz rajta a fásultság, már-már maga sem tudja, mihez is kezdhetne még az életben.

A reménynek már csak a szikrái pislákolnak benne. Ezekből a szikrákból azonban még tüzet lehetne csinálni — még egy-szer, utoljára. Nem betöréssel, nem lopással, inkább munká-val. Ismét őt idézzük: „aki a börtönben tud dolgozni, az a szabad életben is tudna...“ Ezt a gondolatot kellene ma-gában alaposabban elmélyí-tenie Bischof elíteltnek ahhoz, hogy több optimizmussal várja saját jövőjét, sorsa további alakulását.

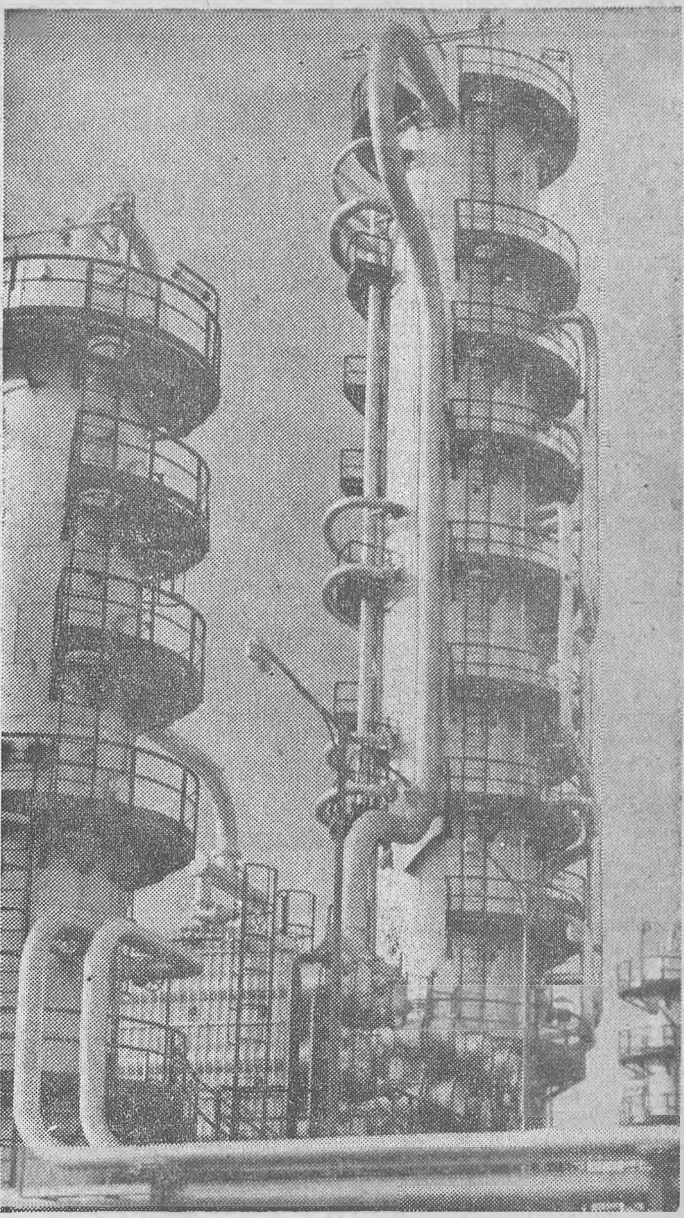
— iván —

Rohamosan fejlődik a vegyipar

A Magyar Szocialista Munkáspárt VIII. kongresszusa többi kö-zött foglalkozott népgazdaságunk fejlődésével is. A Központi Bizott-ság beszámolója hangsúlyozza, hogy: „iparunk ágazati szerkeze-tének korszerűsítése a fejlődés egyik kulcskérdése. A társadalmi munkatermelékenység emelésének egyik igen fontos módja a gazda-ságos, a világszínvonalat megkö-zelő termékek rúszarányának növelése az ipari termelésben.

Az élen járó országok műszaki színvonalának elérését a specia-li-zált tömegtermelésen alapuló ipar-ágak gyors fejlesztése teszi lehe-tővé. Ezért jobban kell élnünk a szocialista nemzetközi munka-megosztás előnyeivel. Az ipar ter-mékeinek korszerűsége meghatá-rozza az export és a nemzetközi fizetési mérleg fejlődését, és ez-zel befolyásolja az életszínvonal alakulását is. Ezért tovább kell fáradoznunk azon, hogy az ipar szerkezete a kívánatos irányban változzék. Ennek során az ipar át-lagát meghaladó ütemben fejlődik a vegyipar, melynek a mezőgazda-sági termelés növelésében, számos iparcikk gazdaságosabb termelésé-ben is kimagasló a szerepe.”

A vegyipar gyors fejlesztése cél-jából felépítjük a Tiszavidéki Ve-gyikombinátot és korszerűsítjük a már meglévő vegyipari üzemein-ke-t. Az elkövetkező években kü-lönösen nagymértékben fejlesz-szük a műszál, valamint a műtra-gyagyártást.

Ilyen apa is van...

Teljes terjedelmében a le-velet már nem állt módunk-ban megszerezni, ám a levél tartalma elmondta a sátor-aljajú helyi országos börtön nevelői. Szabó Imre Ferenc elítelt írta a feleségének, s a fiának, aki a Kandó Kálmán technikumba jár.

Szabó elítelt így írt a fiá-nak: „...talán lesz módod be-fejezni a technikumot... de ki tudja...“ A levelet Szabó-né kapta meg, s mivel az asz-szony nyomban megértette, mire gondol a férje, a levelet nagyon okosan, nem mutatta meg a gyerekeknek. Válaszleve-lében arra kérte a férjét: le-hetőleg mellőzze az ilyes-mit, ne akarja bizonytalan-sága sodorni a gyereket, in-kább örüljön, hogy a fiú szor-galmasan tanul, derék ember lesz belőle. Szabó elítelt a be-szélőn is hallgatható a levél tartalmaért a feleségétől, s te-gyük hozzá: jogosan.

Nincs oka a bizalmatlanságra!

Nem általános iskoláról van szó, aki ha olvassa az édesapa levelét, még nem ve-szi észre, mi lappang a rossz-indulatú megjegyzés mögött: A technikumba járó fiatalok azonban már ismerik a foko-zati összefüggéseket — Szabó elítelt fia kereste volna az összefüggést, de mert nem ta-lált volna kellő magyarázatot, könnyen kerülhetett volna bonyolult helyzetbe.
— De miért legyen bizal-matlan én a társadalommal

szemben — kérdezte volna önmagától s másoktól is az ifjabb Szabó. — Ettől a tár-sadalomtól én mindig csak se-gítségét kaptam, s lehetőséget ahhoz, hogy ember, okos, mű-velt ember váljak belőlem... Ha elvégzem a technikumot, akár egyetemre is járhatok, ahonnan kikérülve, mint mér-nök, komoly és felelősségtel-jes munkát bízhatnak rám, noha az apám börtönben van. Ed-dig senki sem érezte ve-lem, hogy az édesapám bünte-tett előéletű, s meg vagyok győződve arról is, hogy a jö-vőben sem kerülök hátrányos helyzetbe édesapám bűncse-lekménye miatt...

Rosszakarója lenne a fiának?

Senkit sem kötelezhetünk arra, legkevesebb Szabót és a hozzá hasonló elíteltet, hogy rajongásig szeressék a fennálló társadalmi rendszert. Azt viszont szigorúan megkö-veteljük tőle is, hogy tartsa tiszteletben a társadalom tör-vényeit! Általában arra sem illik kötelezni a szülőket, hogy szeressék gyermekeiket, de hogy törődjenek saját gyermekeikkel, arra már kö-telezhető — akár törvényesen — minden édesapa és édes-anya. De kell ilyesmire köte-lezni a gyermekét szerető édesapát?

Szabó elítelt minden bi-zonytal határozott igennel válaszolna, ha azt kérdeznék tőle: szereti-e a gyermekét? A tapasztalatok alapján azonban

neki is csak azt tudnánk mon-dani, miért kell örökösen ha-zudni, miért nem tud őszinte lenni egy ember.

Szabó Imre Ferenc rosszin-dulatú volt a fiával szemben — és ez szemben állt az ú-ra akarta magával vinni, amelyiken ő is járt néhány évvel ezelőtt. S ime, ez az út nála a börtönbe vezetett, méghozzá súlyos ítélettel. Ha túl szigorúak akarának len-ni, akkor azt is meg kellene kérdezni: hát édesapa az ilyen ember? Említhetnénk néhány tragikus példát, hová kerül-nek azok a fiatalok, akikkel „igy törődtek” a szülők.

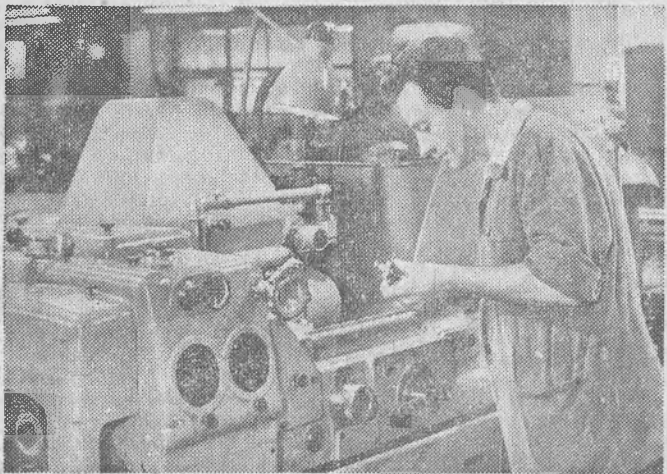
Amikor a társadalom em-bert, méghozzá derék embert akar nevelni Szabógyermeké-ből, azt nem az apáért — a gyermekért teszi. Azért tes-zi, hogy egy fiatalon több tartozzék azokhoz, akikből ké-sőbb talpig becsületes mun-kásemberek lesznek — és mondjuk ki a szót — hasznos tagjai szocializmust építő tár-sadalmi rendszerünknek. Ezt a törekvést pedig Szabó Imre Ferenc nem akadályozhatja meg, sőt nem is gátolhatja, ha csupán a szikrája is él még benne gyermeke jövő-jéért érzett felelősségnek. Ennyire becstelen nem lehet a fiával szemben.

Jó tanulásra biztatják gyermeküket

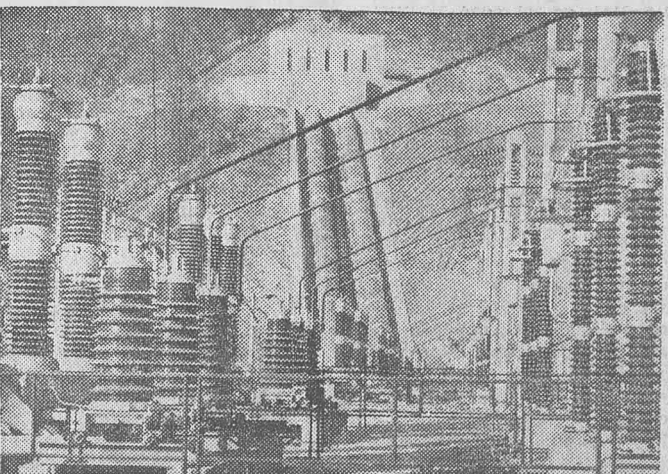
Hagyjuk most a kinti pél-dákat, úgysem győznénk fel-sorolni. Maradjunk börtönön belül: találkoztunk-e már olyan idősebb elítelttel Szabó, aki nyomban az első beszélgetés alkalmával eldicsekedett az-zal, hogy a fia tovább tanul, s úgyehet a legfelsőbb isko-lák egyikébe vették fel a gye-reket? Nos, mi minden alka-lommal találkoztunk néhány boldogan dicsekvő elítelttel. Megértjük ezeket az embere-ke-t és osztozunk örömeikben. S ha ök írnak haza levelet, s többek között gyermekükhöz is szólnak, az odahaza maradt feleségnek nem kell dogni a levelet a gyerek elől, ellenke-zőleg, alig várja az asszony, hogy megmutathassa, mit kér gyermekétől az édesapa. Igen, ezek a levelek még szorgal-masabb tanulásra biztatják a gyereket, hogy „legyen belőle nagyszerű ember”.

Szabó elítelt gyermeke is örülne egy hasonló hangú le-veletnek? Minden bizonnyal.

— k —

A budapesti Kalibergyár dolgozója az elmúlt tíz esztendő alatt több mint tízszeresére növelték termelésüket. Ehhez nagyban hozzájárult az is, hogy sok új, korszerű géppel gazdagodott a gyár. Képünkön: mo-dern, német menetkőszűrő-gépen készülnek a munkadarabok.

Tízénöt éve annak, hogy a román nép megdöntötte a Hohenzel-tern-monarchiát. Az azóta eltelt másfél évtized alatt jelentős fejlődés ment keresztül a Román Népköztársaság. A román dolgozók alkotó kedvét dicséri a hatalmas bicazi Lenin Vízierőmű is.

Bizakodással várom sorsom jobbra fordulását

Első börtönbüntetése megközelítően sem okozott annyi gondot, problémát Biczó József elítéltnél, mint a mostani, noha többnyire bányában dolgozott. Ismerően az előzményeket: Biczónak nem lehetett könnyű megszokni az egyik legnehezebb fizikai munkát... Odahaza nemigen kellett dolgoznia, tanuláson kívül más gondja alig-alig volt. Elvégezte a gimnáziumot, majd teológiára járt.

A bányában is azon szorgoskodott, hogy minél többet elcsajátítsa a szakma fortélyai-ból. Ha megkérdezték tőle, miért érdeklí annyira a bánya, Biczó azt mondta:

— Sose tudja az ember, mit hoz a holnap, mikor veszi hasznát a tanultaknak. Könnyen elképzelhető, hogy szab-

dulásom után Pécs egyik bányájában fogok dolgozni...

Igy is történt. Nem sokkal a szabadulás után Biczóból valóban bányász lett Pécssett. Ezt a munkát is szívesen vállalta, hiszen tudta: a szabadulónak első és legfontosabb, hogy minél előbb munkához, kereset-hez jusson.

Telt-múlt az idő, s elérkezett 1956. Az ellenforradalom idején, kihasználva az eseményeket, Biczó mind magasabbra emelkedett, míg nem ő is az ellenforradalomhoz csatlakozott, még hozzá elég komoly megbízatással. Biczó már akkor is érezte, hogy az út, amelyen elindult, nem becsület, s ha folytatja, rengeteg kárt okozhat a társadalomnak, de mitsem törődve már ezzel, vállalta a megbízatást.

kosságokról — akár gazdasági, akár politikai vonatkozásban — annak a társadalmi rendszernek szilárd alapokon kell állnia.

— Közvetlenül érint bennünket többek között az új Btk. is. Hosszú volna felsorolni azokat a jelentős változásokat, amelyeknek nap mint nap szemtanúi lehetünk. Vagy — ezt is tapasztalatból mondom: mennyivel kevesebb ma már a politikai elitéltség. Az osztályidegen börtönt, úgy tudom, megszüntették, s arról is hallottunk, hogy nem egy politikai elitéltség szabadulhatott egyéni kegyelemmel az utóbbi időben. Bennünk az ilyesmi érleli azt a meggyőződést, hogy Magyarországon a társadalmi rendszer ma erősebb, mint bármikor.

— Vagyunk itt néhányan, akiknek mindez komoly problémát okoz. A fanatistákról nem beszélek, azok mindig másban keresik szabadulásuk lehetőségeit. Mi tagadás, olyan elitéltséggel is találkoztam már, aki a politikai bűnösök szabadulását egy újabb háborúban látja lehetségesnek. Közöttem, s az ilyen emberek között mély szakadék tátong. Nem értem, hogyan lehetnek emberek ennyire elvetemültek... Ma egy háború világrészeket pusztítana el, vagy többet ennél. A mi szabadulásunkat egy dolog hozhatja csak közelebbre: a társadalom politikai és gazdasági hatalmának további erősödése.

— Csak az eddig elmondottakból következett erre? — hangzott a következő kérdés.

— Nyitott szemmel járok... Egy-egy beszélő alkalmával sok ember megfordul a börtönben. Ezek az emberek észre kell vennünk a gazdasági változásokat is. Ugyanakkor beszélő után elmondjuk egymásnak, mit hallottunk az otthoniaktól, akik sok jóról és szépről tájékoztatnak bennünket.

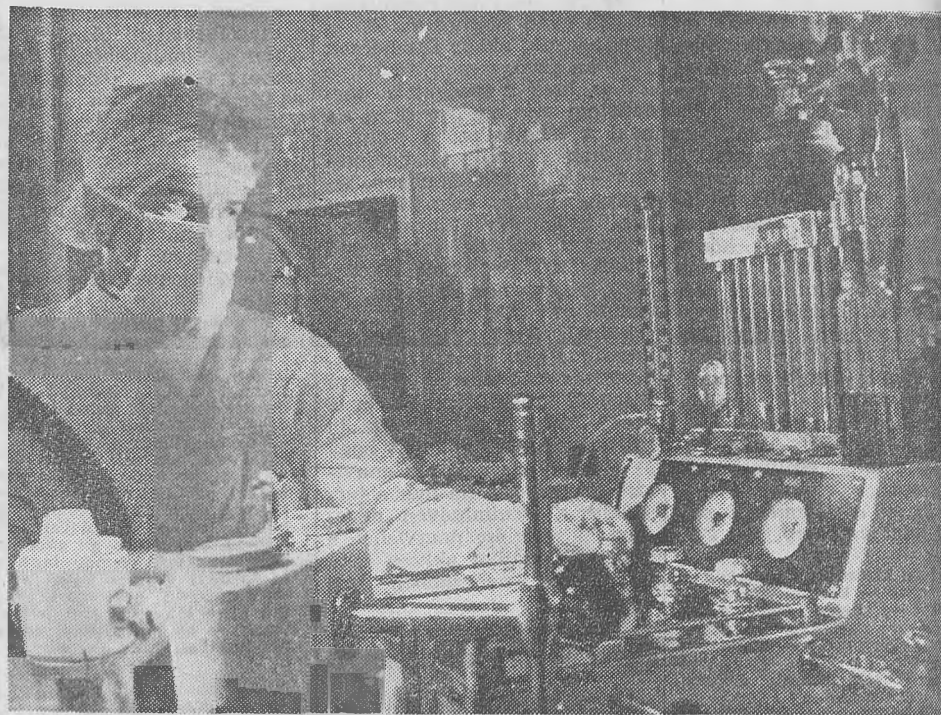
Biczó büntetésének fele még hátra van, mégis a beszélgetés végén azt is megkérdeztük tőle: hogyan látja a saját jövőjét, mihez kezd a szabadulás után?

— Ellentétben a borulatókkal, bizakodva várom sorsom alakulását, jobbrafordulását. Rólunk sem feledkeznek meg a társadalom. Jó magam vajár szeretnék lenni továbbra is. Remélem, visszamehetek a volt munkahelyemre. Dolgozni és tanulni fogok. Ennyi év után, s főleg az olyan változások után, amelyek azóta történtek, amióta börtönben vagyok, lehet bizakodóbb, derültebb az ember. —acs—

KÜZDELEM AZ ÉLETÉRT

Kigyúltak a műtő lámpái. A sebész-orvos a beteg fölfe hajol, kezdődik a műtét...

Az altatógép mély alvást idéz elő. A beteg nem érez semmi fájdalmat

Egy mentőautó száguldott az éjszaka Budapest felé. A kilométermutató 50-100 között járt...

A hordágyon egy sápadt férfi feküdt mozdulatlanul. Átfürödött a gyomra. Minden perc késés halált jelenthetne, azonnali műtői beavatkozásra volt szükség.

Erősen kivértett állapotban került a műtőasztalra. Hajnali három óra volt, amikor kigyulladtak a reflektorok, s zizegve hasított szinte élettelen testbe a kés...

Hosszú-hosszú órákon keresztül tartott a küzdelem egy beteg ember életéért. Egymás után cserélték a vérpalackokat, az operáló orvosnő homlokán gyöngyözött a verejték. Nem volt megállás, percnyi szünetre volt idő sem, hiszen a beteg állapota igen súlyos volt.

— Vér! Oxigént! — hangzott az újabb újabb utasítás.

Az emberfeletti küzdelemből végül is az ember, a tudomány került ki győztesként, legyőzte a halált, s visszaadta egy ember, egy háromgyermekes apa életét...

Két hét telt el az operáció óta, s ez alatt Marozsán György elitélte hét kilót hátról. Állapota szépen javul, s a közeljövőben gyugyulán hagyhatja el a kórházat.

— Halámat, köszönetemet szavakkal késem tudom fejezni azért a szinte emberfeletti tettért, amit velem tettek. Életemet gáták vissza. Az orvosoknak, ápolóimnak köszönhetem, hogy nem lett árva három kisgyermekem. En súlyosan vétettem embertársaim, a társadalom ellen. Becsaptam őket saját érdekében károsítottam meg és az emberek vérének segítették hozzá felépülesemhez. Szabadulás után jóvá szeretném tenni bűnömet...

Lehetne sorolni számtalan példán keresztül azokat a súlyosabbnál súlyosabb eseteket, műtéseket, amelyeket a Központi Kórházban végeznek.

— Zimm —

„Más, emberségesebb módszert kellett volna választani”

Az ellenforradalmárokat Pécssett is tomboltak, egyik bűncselekményt a másik után követték el.

Biczó Ferencet az ellenforradalom alatt végzett bűnös cselekedeteiért tizenkét évi börtönre ítélte a bíróság.

A sátorlajújhelyi börtönben beszélgetés közben elmondta, hogy mostani büntetése sokkal lassabban telik, mint ahogyan az első, de különben is jóval nehezebb.

— Miért?

— Azért, mert politikai elitéltség vagyok, s hat év után, értékelve az akkori eseményeket, minduntalan arra a következtetésre jut az ember, hogy a társadalmi és gazdasági problémák megoldásánál más, emberségesebb módszert kellett volna választani. Újra és újra felidézem az eseményeket — borzalmasak voltak. Hat év alatt rengeteget tüperenghet az ember: olyasmire is rájön, amire ha korábban rádobban, másként cselekszik.

Biczó Ferenc a hatodik esztendejét tölti. Munkájára, magatartására ezáltal sincs panasz. Szorgalmasan tanul, olvas most is, mint régen. S mint mondta: nyitott szemmel jár a börtönben. Minden érdekli, ami körülötte történik,

s minden legális lehetőséget megragad ahhoz, hogy minél többet megtudjon a szabad életben bekövetkezett változásokról.

— Milyen következtetéseket tud levonni a tapasztalataiból, a látottakból, az olvasottakból? — kérdeztük Biczó elitélttől. Egy darabig gondolkodott, majd alapos megfontolás után így válaszolt a nyurga, szemüveges, fiatal férfi:

— Szerintem az ellenforradalom óta eltelt hat év nagyon komoly változásokat hozott mind a politikai, mind a gazdasági életben. Nem vagyunk annyira elzárva a külvilágtól, hogy ezt — főleg a tárgyilagos emberek — ne vegyük észre. Valamit azonban hadd mondjak el előljáróban: semmi érdek nem fűz ahhoz, hogy a börtönben másként viselkedem, mint ahogyan általában a politikai elitéltek egy része viselkedik. Nincs bennem semmi gyűlölet; sem a társadalmi rendszer iránt, sem annak vezető személyiségeivel szemben. Egyszerűen arról van szó, hogy lecsillapodtak bennem azok a háborgások, vélt sérelmek, amelyek engem is az ellenforradalom oldalára állítottak 1956 őszén.

Sok jóról és szépről tájékoztatnak bennünket az otthoniak

— Értékelni tudom amit látok, igyekszem megérteni az embereket, s megtalálom az okát, miért élveznek nagyobb bizalmat ma a párt és az állami vezetők. Olvastam a kongresszusi beszámolót, a

zárszót. Legjobban az az őszinteség tetszett, ahogyan a párt és a kormány vezetői az eredmények mellett a hibákról is beszéltek. Ahol ország-világ előtt ennyire bátran mernek beszélni a hibákról, fogyaté-

A bizalom vámszedője

Az Újudvari „Uj Erő” Termelőszövetkezetben mindenki egyetértett abban, hogy Hitessy Ervin lesz a főkönnyvelő. Az újudvari munkaszerező, becsületese embernek ismerték Hitessyt, hiszen az állatforgalmi vállalatnál is együtt dolgoztak vele — miért ne lehetett volna főkönnyvelője az újonnan alakult termelőszövetkezetnek is?

Hitessy olyan ember volt, aki mindig szívesen segített, ha valaki segítségért fordult hozzá.

Jól indult a munka

Nagyszerűen indult a munka a termelőszövetkezetben is. A tagság s a vezetőség szorgalma — no meg a hozzáértés — szép jövőt ígért az egykori cselédembereknek. Senki nem zúgolódott, ha olykor-olykor néhány órával meg kellett nyújtani a napot: ha a kocsis este később köthette be a lovat, vagy a növénytermelő brigádnak esetleg vasárnap is dolgoznia kellett. Ilyenkor azt mondta a tagság:

— Igy kívánja a szövetkezet, a közös érdek, hát így dolgozunk.

A szorgalom valóban szépen gyümölcsöző. Az első gazdasági évben huszonegy (!) forint előleget osztot-

tak minden munkaegységre az Uj Erő Termelőszövetkezetben. Ilyen eredménnyel jóval idősebb termelőszövetkezet sem dicsekedhetett akkoriban Zala megyében.

Az újudvariak pedig így tervezték:

— Ha huszonegy forintot osztatunk előlegként már az első évben, a következő évnek még jobbnak kell lennie: erősödünk is, gazdagodunk is, s jobban értünk már a gazdálkodáshoz is — s minden eddigénél nagyobb bizalommal kezdték az új évet.

Annyira belefeledkeztek a munkába, hogy a növényápoláson, s az állatállomány gondozásán túl mást alig-alig láttak. Akkor vették észre, hogy komoly változás történhetett, amikor az előlegosztásnál nem több, de jóval kevesebb forint lapult a borítékban... Az első év huszonegy forintot osztottak előlege a második évben tizenöt forintra szigorodott, sőt az azt követő esztendőben már ennyi előleget sem kaptak a ledolgozott munkaegységekre. Csak az mehetett előlegként a főkönnyvelőhöz, az elnökhöz, akinek nagyon kellett a pénz.

Csalódott a tagság

S mintha a főkönnyvelő is megváltozott volna ebben az

időben. Már nem volt olyan közvetlen, barátságos az emberekkel, s jóval ritkábban látták. A gazdaság nem érdekelté annyira, mint régen. Ha köszöntek neki, fogadta is, nem is, amolyan kalapbiccentéssel. Ugy, mint régen, amikor az intéző úr a cselédekkel találkozott... No de hol van már az az idő: A tsz-ben nincsenek intéző urak, a főkönnyvelő éppen olyan ember, mint bárki más a tagok közül. Ha az uraság el is mulathatta régen az évi jövedelmet, ezt egyetlen szövetkezeti elnök, illetve főkönnyvelő sem teheti meg — büntetlenül — ma!

És ezzel lényegében megmondtuk azt is, miért került a zalaegerszegi megyei börtönbe Hitessy Ervin elitélte, az újudvari Uj Erő Termelőszövetkezet volt főkönnyvelője.

A hatalmas összegű sikerkasztásért tizenkét évet kaptott.

Azt talán mondanunk sem kell, milyen felháborodást váltott ki az emberek közül az a tudat, hogy csúful becsapták, félrevezették őket, hogy az ő munkájuk, nagyon nehéz munkájuk gyümölcsét mások élvezték. A szövetkezet 150 tagja akkor tudta meg, hogy üszött el a szép jövedelem, miért szigorodott annyira össze az előleg, miért osztottak mindig kevesebbet és ke-

vesebbet a gazdasági év végén, amikor Hitessy Ervinéket letartóztatták. Hitessy is a termelőszövetkezet égisze alatt követte el a bűncselekményeket. Felszedte a pénzt, de a felvett százazrekről vajmi keveset látott a tagság: annál többet a különböző — köztük budapesti — szórakozóhelyek. (Budapest és Újudvar között jókora a távolság, de miért ne jártak volna fel mulatni a fővárosba is, amikor százazreket vágtak zsebre.)

Hitessy még nem volt börtönben, de a mostani büntetése meglehetősen sok időre szól...

— Megérdemelte, amit kaptott? — kérdeztük az erősen öszülő, ötven év körüli férfitől.

— Sikasztás nélkül is nyugodtan, boldogan élhetett volna a családom és jó magam is. Ez esetben azonban nem egyszerűen pénzről, sokkal többről van szó. Egyetlen percig sem állítottam, hogy ártatlan vagyok, ma sem mondom ilyesmit. Nagyon nehéz a börtön, de én nyitottam ki magam előtt az ajtaját...

Százötven család vádolja

Hogy Hitessy Ervin elitélte bűncselekményében a pénzen kívül mi mindenről van még szó, arról az újudvari Uj Erő Termelőszövetkezet tagsága tudna többet mondani. Az újudvariak úgyszólván az utolsó percig bíztak főkönnyvelőjük-

ben. Dehogy gondoltak az alakuló közgyűlésen még arra, hogy éppen ez az ember fogja félrevezetni őket. Keserű volt a kiábrándulás, s szinte lehetetlen higgadtan visszagondolni arra, hogyan nehezítették meg Hitessyék százötven család életét, s hogyan herdálták el azt a pénzt, amelyért mások dolgoztak kora tavasztól késő őszig.

Az újudvari Uj Erő Termelőszövetkezet 150 családja azért választotta a szövetkezeti gazdaságot, mert abban látta jövőjét, így akarták szívesebben, boldogabban tenni az életüket. Olyan gazdaságot akartak teremteni — ezt bizonyította rendkívül szorgalmas munkájuk is —, amilyen nem Zalaiban, de az országban is kevés van. Az első évek valóban úgy indultak, hogy ezt a tervüket sikerül megvalósítani az újudvariaknak. Nem rajtuk múlt, hogy a folytatás nem így sikerült. Mások bűnös cselekedete akadályozta meg ebben az igyekeztükben őket.

Azzal, hogy Hitessyék sikerkasztást követtek el a termelőszövetkezetben, nemcsak az újudvariaknak ártottak, hanem az egész szövetkezeti mozgalomnak. Nem egyszerűen sikerkasztásról — mint maga Hetessy is mondta — többről, sokkal többről van ezúttal szó: társadalmi ügyről. S ez tovább súlyosítja Hitessyék bűncselekményét. Mint ismeretes, a törvény sokkal nagyobb szigorral sújt le azokat,

akik a közösség, a miénk annyiunk vagyonát akarják megkárosítani! Bűncselekményüket olyankor követték, amikor a szocializmus építési folyamatán a szocialista gazdaság megteremtése került előtérbe. Tudják ezt Hitessyék is. Alihanem erre gondolták, hogy nagyon megérdemlik, amit kaptak.

Sokba került a bizalom

Hitessy Ervin nemcsak a termelőszövetkezet 150 családjának a bizalmát elvesztette, amikor főkönnyvelője lett, hanem a társadalomét is. Társadalom bizalmával is megszalették Hitessyék.

A börtönben tanúsított magatartására nincs különösebb panasz: szorgalmasan dolgozik, s fegyelmezetten viselkedik.

— Igyekszem mindent megtenni abból, amit a szabad életben elkövettem — mondta Hitessy elitélte.

Igy is van ez rendjén...

Néhány évvel ezelőtt az újudvariak még gratuláltak Hitessy Ervinnek ahhoz, hogy termelőszövetkezet főkönnyvelője lett, s hogy ezután együtt fognak dolgozni. Pedig: hallani sem akarnak volt főkönnyvelőről.

Érthető és jogos ez a felháborodás. Sokba került az újudvariaknak az a bizalom, amellyel Hitessyék követték.

— ko —

Fogadás Havannában
Kuba nemzeti ünnepén

Osváldó Dorticos kubai elnök január 1-én nagy fogadást adott Havannában a kubai forradalom győzelmének negyedik évfordulója alkalmából. Az ünnepségekre több mint 60 országból érkeztek küldöttek.

A győzelem évfordulóján Havannában a José Martín téri katonai díszszemlé és színpompás népi felvonulás volt. Fidel Castro miniszterelnök beszédét mondott.

Diefenbaker nyilatkozata

Diefenbaker kanadai miniszterelnök Nasszaui tartózkodása idején kijelentette, hogy az Egyesült Államok, Anglia, Kanada és a Brit Nemzetközösség néhány más tagja összesen 120 millió dollár értékben szándékozik katonai felszerelést szállítani Indiának.

Diefenbaker nyilatkozatáról a Canadian Press hírügynökség diplomáciai forrásokra hivatkozva tudósít, s egyben megjegyzi, hogy a nyilatkozat csalódást keltett Angliában és az Egyesült Államokban.

Hruscsov nyilatkozata a nemzetközi helyzetről és 1963 perspektíváiról

A szovjet Minisztertanács elnöke nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a szovjet kormány kész 1963. január 1-től megszüntetni minden nukleáris fegyverkezést, „ha a nyugati nukleáris hatalmak ugyanilyen álláspontot foglalnak el az ENSZ felhívásával kapcsolatban”.

„A genfi megbeszélések helyzete igen rossz” — mondomta Hruscsov, majd megjegyezte: „A tizennyolchatalmi bizottság valamiféle vita-klubba alakul.”

„A nyugati hatalmak politikája, képletesen szólva két egymástól távolodó vágányon siklik: folynak a leszerelési tárgyalások és ugyanakkor háborús előkészületeket tesznek. A dolgokat a realitás talajáról kell szemlélni: az ilyen mozdonny előbb-utóbb elkerülhetlenül kiskiklik.” A valamennyi nukleáris fegyverkezést örökre való betiltásáról szóló nemzetközi egyezmény elérését most „Angliának és az Egyesült Államoknak a földalatti atomfegyver-kísérletek kérdésszerű vonatkozó ellenvetései zavarják”.

A Szovjetunió kész más

módszerekkel kiegészíteni az észlelés nemzeti rendszerét, így hajlandó megfelelő számú automatikus földrengésjelző állomást létesíteni. „Ugy gondoljuk, indokolatlanok a nyugati hatalmaknak a megegyezés aláírására vonatkozó összes ellenvetése” — hangsúlyozta Hruscsov.

A jelenlegi nyugat-berlini rendellenes helyzetet és az ezzel kapcsolatban, hogy a Német Szövetségi Köztársaságban miként fejlődnek a dolgok, Hruscsov kijelentette: „Több mint elegendő ok van a nyugtalanságra.”

„A kommunistaellenes harc ürügyén a nyugatnémet szoldateszka atomfegyver után nyúl. Bonnban kijelentették, az a céljuk, hogy sakkban tartsák Moszkvát, de arra gondolnak: sakkban tartásuk az egész világot.”

„Közeliutottunk a német kérdés békés rendezéséhez és meg kell tenni az utolsó erőfeszítéseket” — jelentette ki a szovjet miniszterelnök.

A fennmaradt leginkább vitatott kérdésnek — a Nyugat-Berlinben állomásozó csapatok problémájának megoldására —

a szovjet kormány kompromisszumot javasol — hangoztatta Hruscsov. — A Szovjetunió kormányja indítványozza, hogy a Nyugat-Berlinben tartózkodó csapatokat ne a NATO országai adják, hanem Nyugat-Berlinben helyettesítsék a NATO zászlaját az Egyesült Nemzetek Szervezetének lobogójával és az ENSZ vállalonjára meghatározott nemzetközi kötelezettségeket és tisztsegeket.

Hruscsov tagadólá válszolt arra a kérdésre, kívánatosnak tartja-e, hogy a két nagyhatalom uralkodó szerepet játsszék az egész világon. Kijelentette: „Nem gondolom, hogy ez kívánatos lenne. Sem a Szovjetunió, sem az Egyesült Államoknak nem kell „uralkodniuk” a világon. A különböző államoknak a más országok fölötti „uralma” végérvényesen lejárt.”

Hruscsov ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy a Szovjetunióra és az Egyesült Államokra most különböző okok miatt rendkívül nagy felelősség hárul az általános béke sorsáért. „Ezért mi állást foglalunk a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti jó, ha lehetséges, baráti kapcsolatok létesítése mellett.”

„Hajlandók vagyunk együttműködni Nagy-Britanniával minden olyan intézkedés megvalósításában, amely valóban a béke megszilárdítását szolgálja” — jelentette ki Hruscsov, a szovjet-angol viszony fejlődését jellemezve.

A szovjet kormány feje pozitívan értékelte a szovjet-angol kereskedelmi kapcsolatok fejlődését. „Mindig úgy véltük, hogy az államok közötti kereskedelem a békés politikai kapcsolatok fejlődésének alapja, ezt évszázadok tanúsítják”.

Az 1963-as év távlataival kapcsolatban Hruscsov kijelentette:

„Remélem, hogy 1963 az emberiség békés fejlődésének, a megérett nemzetközi problémák rendezéséhez való közeledésnek és a nemzetközi feszültség csökkenésének éve lesz.”

Külpolitikai jegyzetek

Kennedy és Macmillan bahamai tárgyalásai

Kennedy elnök és Macmillan miniszterelnök háromnapos tanácskozása — mint a nyugati sajtó már jó előre sejtetni engedte — tulajdonképpen az amerikai-angol szövetségi kapcsolatok jellegének tisztázása volt.

Macmillan azért utazott a Bahama-szigetekre, hogy a nagyobb értelemben vett nagypolitikai színpadon biztossá tegye a világpolitika minden fontos kérdését, de az eszmecsere középpontjában a Skybolt rakéta ügye állt. S a dolgok állása úgy hozta, hogy a rakéta körüli vita tulajdonképpen Anglia világpolitikai helyzetének, nagyhatalmi státusának megméréseivel vált egyenlővé.

A napirend és a 24 órával megnyílt tárgyalássorozat végén kiadott közös közlemény szerint a két államférfi megvitatta a világpolitika minden fontos kérdését, de az eszmecsere középpontjában a Skybolt rakéta ügye állt. S a dolgok állása úgy hozta, hogy a rakéta körüli vita tulajdonképpen Anglia világpolitikai helyzetének, nagyhatalmi státusának megméréseivel vált egyenlővé.

A most lezajlott tanácskozások befejeztéig a helyzet az volt, hogy Angliának volt bizonyos mennyiségű saját nukleáris töltete és egy amerikai ígérete, miszerint a tengerentúli partner kifejleszti és eladja majd a Skybolt típusú rakétát Angliának. Ez a rakéta önálló stratégiai hadműveletekre is képesé tette volna Nagy-Britanniát, tehát ha szerényebb színvonalon is, mint az Egyesült Államok, de a londoni kormány is elsősorú katonai-politikai tényező maradt volna az elkövetkező években a világon. Az angol pozíciók gyengeségét természetesen már világosan érzékelhetővé tette ez a helyzet is, hiszen a nukleáris eszelekvőképesség függvénye volt az amerikai ígéretnek. De az amerikaiak kísérleteztek a rakétával, s Macmillan azt állíthatta, hogy függő viszonya csak átmeneti: mielőtt a rakétákat megkapja, eszelekvőképessége teljes lesz, éspedig nagyhatalmi szinten. A konzervatív kormány — lényegében — erre a nukleáris státusra építette egész külpolitikáját, beleértve Angliának, a Közös Piacról folytatott tárgyalásait is. Az önálló ütökénes atomfegyverrel nem rendelkező európai „hatoknak” (Franciaország atomereje még messze van ettől a szintől) már jó ideje az ígérette Butler, hogy cserébe az egyenrangú gazdasági pozícióért, Anglia majd „beviszi” a Közös Piacba atomfegyverét.

Nos, a Skybolt-program lemondásával Kennedy ezt az egész külpolitikai koncepciót döntötte össze. Nemcsak arról van tehát szó, hogy Washington a NATO-beji nukleáris másodhadúkat a zenekar közönséges tagjává degradálta, hanem sokkal inkább arról, hogy Anglia minden más pozíciója is — elsősorban, persze, a Közös Piacca kapcsolatban — egy teljes osztállyal gyengébb lett.

De Kennedy nem elégedett meg a program egyszerű lemondásával, hanem egy lépést előre is tett az amerikai hegemonia erősítéséért. A tengeraltjárókról kilöhető Polaris-rakéták felajánlásával ugyanis egyrészt rákényszerítette Macmillant, hogy mérhetetlen anyagi erőfeszítéseket tessen az angol adófizetőkkel, az egész brit nemzetgazdasággal, hiszen Angliának most új típusú tengeraltjárókat is kell építenie, hogy egyáltalán alkalmazni tudja a Polaris rakétákat. Másrészt Kennedy tudára adta az angol miniszterelnöknek, hogy a Polarisok felett — az angol eredetű nukleáris főtűleket ellenére — a túzparancs joga a NATO-é marad, azaz az amerikai kézben lesz. Harmadszor: már a Bahama-szigetekről megette ugyanezt az ajánlatát De Gaulle-nak is, jelezve, hogy ennél jobb elbánásra Franciaország sem számíthat, annál kevésbé; minthogy a francia ütöképes atomfegyver még csak a jövő zenéje.

A Nassauban lefolyt tanácskozások fentebb vázolt leglényegesebb eredményeiből néhány fontos következtetés adódik az egész NATO-ra vonatkozóan. Teljesen világossá vált, hogy az Egyesült Államok a nyugati világon belül egyetlen döntő politikai fegyverének tekinti immár az atomfegyvert, mert a dollár nem biztosíthatja uralmát, gazdasági ereje nem elegendő a támadhatatlan hegemonia megtartásához.

Kormányküldöttségünk útja hozzájárult Magyarország és az afrikai államok együttműködésének kiszélesítéséhez

Kállai Gyula, a Minisztertanács elnökhelyettese, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke — nyilatkozott a vezetésével Afrika több országában járt kormányküldöttség útjáról.

Küldöttségünket mindenütt igaz barátsággal üdvözölték és jó fogadtatásban részesítették. Utunk során csaknem mindenütt találkozunk régi ismerősökkel, olyan államférfikkal, akik már jártak Magyarországon. Velük folytatott beszélgetéseink újabb meggyőző bizonyosságát szolgáltatták annak, milyen nagy jelentősége van a személyes kapcsolatoknak, a népek közötti barátság erősítésében.

Felédhetetlen az afrikai népekkel való találkozások emléke.

Minden ország vezetői lehetővé tették, hogy ellátogassunk üfűtévényekre, üzemekre, intézményekre, s találkozzunk a városok és falvak népével. Kezet szoríthattunk a banánt és ananászt termelő parasztokkal, kikötőmunkásokkal, egyetemi hallgatókkal.

Felédhetetlen marad számunkra az afrikai népekkel való találkozások emléke. Guineában például, ahol kirándulást tettünk a fővárostól 120 kilométerre fekvő Focariahba, tisztelgetünk és üdvözölünk az útmenti falvakban a nép felsorakozott az országút két szélén, nemzeti énekekkel és táncaikkal köszöntötté a magyar küldöttséget. Mindenütt nagy elismeréssel és örömmel fogadták küldöttségünk szavait arról,

hogy a magyar nép békében és barátságban akar élni minden néppel, hogy szolidaritásunk vagyunk a nemzeti függetlenségük kivívásáért és megszilárdításáért küzdő népekkel. Mindenütt azt tapasztaltuk, hogy a független afrikai országok népe őszinte, baráti érdeket tanúsít a szocialista országok — közöttük hazánk — iránt.

Közös véleményünk alakítottunk ki a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiben.

Tárgyalásaink minden országban gyümölcsözők voltak. Örömmel állapítottuk meg, hogy a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseinek megítélésében a legtöbb meglátogatott állam vezetőinek nézetei azonosok vagy hasonlóak a mi nézeteinkkel. A legtöbb helyen általános egyetértés mutatkozott abban, hogy korunk legfontosabb kérdése a világ béke megőrzése, amelyet az imperialista hatalmak fenyegetnek. Egyetértettünk abban, hogy a világ fejlődése és előrehaladása, valamint a béke fenntartása érdekében halasztandó feladat a gyarmati rendszer maradványainak mielőbbi teljes és végleges felszámolása. Több helyen elmondották nekünk, hogy az el nem kötelezettség politikája, amelyet a nemzetközi életben követnek, nem jelent semlegesítést a világ nagy kérdéseiről.

A fiatal afrikai államok többsége — bár érthető okokból elsősorban Afrika teljes felszabadulásának és egységének nagy, ma még megoldat-

lan kérdéseivel foglalkozik — nagy figyelemmel kíséri a nemzetközi helyzet alakulását és — nagyon helyesen — azt tartja, hogy Afrikának, e hatalmas földrésznek aktív szerepet kell játszania a vitás nemzetközi kérdéseknek a béke és a haladás javára történő megoldásában. Állandóan növekedik az afrikai államok szerepe a nemzetközi életben, a nemzetközi szervezetekben, főleg az ENSZ-ben. Afrika hangjára az egész világ figyel. Ez különös jelentőséget ad az afrikai vezetőkkel folytatott politikai eszmecsereknak és azoknak a közös nyilatkozatoknak, amelyekben rögzítettük közös állásponstunkat a legfontosabb nemzetközi kérdésekben.

A legtöbb országban a vezetők hangsúlyozzák, hogy a fejlődés nem kapitalista útját akarják járni. Sekou Touré úr küldöttségünknek elmondotta, hogy a fejlődés nem kapitalista útját járják, hazájuk nemzetgazdaságát népközpontú életstílusra a kizsákmányolás és elnyomás kizárásával, a demokratikus fejlődés útján akarják fellendíteni, olyan körülmények között, amikor a gazdasági kulcspozíciók az állam kezében vannak. Egyes országokban a vezetők nyíltan beszélnek arról, hogy náluk szocializmus akarnak építeni. A Mali Köztársaság vezetői politikai pártjának, a Szudáni Unió Pártjának nemrégiben tartott kongresszusán elfogadott program például a szocializmus építését tűzte ki célul.

Kétségtelen, hogy ezek az országok vonzódnak a szocializmushoz. Az is vitán felül áll, hogy a mai világhelyzetben, amikor létezik, s a fejlődés döntő tényezőjévé vált a szocialista vilárendszer, megvan a reális lehetőség arra, hogy ezek az országok elkezdjék a társadalmi fejlődés kapitalista szakaszát.

Küldöttségünk tapasztalatai e téren arra utalnak, hogy a nemzeti demokrácia államának megteremtése és erősítése a lehető legalkalmasabb eszköz arra, hogy a fiatal afrikai államok — a kapitalista kizsákmányolás szakaszának elkerülésével — előrelendítsék hazájuk társadalmi és gazdasági viszonyainak fejlődését és megközelítsék azt a fejlődési fokot, amit a politikai és társadalmi viszonyokban, az ipar, a mezőgazdaság és kultúra területén a szocializmus jelent.

A „rövid közgyűlés” eredményei

Az ENSZ közgyűlése öt év óta először fejezte be munkáját időre, „pozitív eredményeket tekintve pedig a „rövid közgyűlés” párjáért még régebbi évekre kellene visszakeresnünk. A változásban sok tényező játszik szerepet. A legfontosabbak közé tartozik az ENSZ kibővítése a függetlenné vált ázsiai, afrikai országokkal, amelyek most a 110-es taglétszám felét alkotják.

Az erőviszonyok megváltozása együtt jár azzal, hogy a közgyűlés néhány kérdésben kimozdult a végtelen és eredménytelen viták kátyújából, és a sokszor konstruált, a vezető nyugati hatalmak által rákényszerített hidegháborús témák helyett most nagyobb súlyt kapott a gazdasági kérdésekre.

Igaz, ilyen konstruált kérdés — az úgynevezett magyar kérdés — most is szerepet a napirenden. Az amerikai határozati javaslat formájában megkapta a szavazásban részt vevők támogatását — de ha az ellene szavazókat és a tartózkodókat tekintjük, a többség az a világszervezet kisebbsége. Hozzá kell fűznünk, hogy a határozat nemzeti Monroe-t, a hidegháborús kérdés dicstelen előadóját. A Le Monde című francia lap New York-i tudósítója azt írja,

hogy a javaslat megszávozása „elegáns clemencia” a kérdésnek.

Az ENSZ legnagyobb erőpróbája kétségtelenül a Karib-tengeri válság elhárítása volt. A Biztonsági Tanács október

23-án, 24-én és 25-én a Szovjetunió, Kuba és az Egyesült Államok külön-külön előterjesztett kérésére foglalkozott a robbanásig feszült fenyegető helyzettel. Október 24-én U Thant bejelentette a Biztonsági Tanácsban: sok küldöttség kérte, hívja fel Hruscsovot és Kennedyt,

függesztek fel a folyamatosan levő katonai intézkedéseket, és kezdjenek azonnali tárgyalásokat a békés megoldásról.

A főtítkárl felajánlotta személyes jószolgálatát. Igaz, a kompromisszumos megoldást Hruscsov és Kennedy levéltársa alapozta és hozta meg, de nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy az ENSZ üvegpályáján egyik központ volt, ahol sok szál találkozott. U Thant főtítkárrá választása alkalmából Hruscsov a főtítkárhoz intézett táviratában hangsúlyozta, milyen pozitív szerepet töltött be U Thant a veszedelmes válság idején, és ezzel előmozdította a békés rendezést.

Fontos eseménye az ülésszaknak, hogy az Egyesült Államok és a Szovjetunió több olyan közös határozati javaslatot nyújtott be,

amely a két nagyhatalom együttműködését, nemzetközi viszonylatban pedig a békés egymás mellett élest szolgálja.

Az egyik a leszerelési következtében felszabaduló anyagi eszközök és források békés célokra történő felhasználását tartalmazza, egy másik együttműködésre hív fel az úrkutatásban.

A közgyűlés nagy figyel-

met szentelt a leszerelési kérdésekre. Határozatot fogadott el, hogy legkésőbb 1963. január 1-ig szüntessék be minden nukleáris fegyverkezést. A Szovjetunió kész erre, ha a nyugati hatalmak is végrehajjtják a határozatot. Sajnos azonban, az Egyesült Államok és szövetségesei kitartanak régi, hajthatatlan és elfogadhatatlan állásponjtjuk mellett a leszerelés kérdésében,

s ezért a genfi leszerelési megbeszélések nem jartak eredménnyel.

Némi előrehaladás történt a gyarmati kérdésben. Az ENSZ szerepet vállalt a nyugat-iráni kérdés megoldásában, és így ez a volt holland gyarmati terület ez évben visszatér Indonéziához. A közgyűlés a vádlottak padjára ültette és súlyosan elítélte a portugál, a dél-afrikai és az angol gyarmatosítókat. A Délafrikai Köztársaságot külön is megbélyegezték fajlűdő politikája miatt.

Ugyancsak a pozitívumok közé tartozik a Szovjetunió által kezdeményezett

nemzetközi kereskedelmi értekezlet összehívásáról, 91 szavazattal elfogadott határozat. Ez is jól tükrözi a békés együttélés eszméinek térhódítását.

A közgyűlésen nagy rokonzenet viták ki a Szovjetunió és a szocialista országok, amelyek a békés együttélés szellemében kölcsönösen elfogadható határozatok meghozatalára törekedtek, leplelték és elítélték a békés együttélés ellenfeleinek meszterkedéseit.

Csombe elmenekült Elisabethville-ből

A katangai főváros az ENSZ-erők ellenőrzése alatt

A Katangából érkezett legfőbb jelentések azt mutatják, hogy a helyzet lényegesen nem változott. Az ENSZ-erők ellenőrzésük alatt tartják Elisabethville-t, és tovább nyomulnak előre, Kipushi bányaváros felé, ahová a hírek szerint Csombe menekült.

New York-i ENSZ-körökben az a vélemény, hogy a megindult offenzíva célja Katanga visszacsatolásának minden eszközzel történő megvalósítása.

A Katangában tevékenykedő ENSZ-csapatok a csendőrség gyenge ellenállását leküzdve

elfoglalták az észak-rhodésiai határ közelében levő Kipushi bányavárost, ahol korábban Csombe keresett menedéket. Az ENSZ-csapatok ir egységei több hadifoglyot ejtettek.

Csombe Kipushiból repülőgépen a dél-rhodésiai fővárosba, Salisburybe érkezett Csombe a rhodésiai légierők egyik gépe szállította az államszövetségbe. A katangai vezető megérkezése után nyomban a Közép-afrikai Államszövetség miniszterelnökének rezidenciájára hajtatták, ahol megkezdte tárgyalásait Welenskyvel.

Szülési szabadság: 20 hét

Felemelték az 500 forintnál kisebb özvegyi nyugdíjakat

Nagyobb társadalombiztosítási szolgáltatások

Intézkedések a szociális és egészségügyi ellátás javítására

A dolgozó nőket eddig 12 hét szülési szabadság illeti meg. Az új jogszabály a szülési szabadság időtartamát 20 hétre emeli, hogy az anyák hosszabb időn át gondoskodhassanak újszülött gyermekük ápolásáról. Rendellenes szülés esetén a szülési szabadság — hatósági orvos javaslatára — további négy héttel meghosszabbítható. A szülési szabadságból négy hetet a szülés előtt kell kiadni. A dolgozó nő kérelmére azonban meg kell engedni, hogy a teljes szabadságot a szülést követő időben vegye igénybe, ha ez — orvosi vélemény szerint — saját és születendő gyermeke egészségére veszélyt nem jelent.

A dolgozó nő kérelmére a vállalat (intézmény) vezetője a szülési szabadság letelte után a szoptatás, illetőleg a gondozás biztosítására a gyermek harmadik életévének betöltéséig fizetés nélküli szabadságot köteles engedélyezni. Egy másik rendelet a munkások és az alkalmazottak özvegyeinek, valamint a hadiözvegyeknek 500 forintnál al-

acsonyabb összegű özvegyi nyugellátását emelte fel. Ennek a rendelkezésnek nyomán évente csaknem 180 millió forinttal nő az özvegyek számára folyósított nyugdíjak összege.

Az új jogszabályok több vonatkozásban kiterjesztik és fejlesztik a betegségi biztosítás szolgáltatásait. Az eddigi szabályok szerint a betegségi biztosítás keretében, a kórházi ápolásra szoruló dolgozót időbeli korlátozás nélkül kell ingyenes kórházi ápolásban részesíteni. A nyugdíjasok és igényjogosult családtagjai — az eddigi 30 nap helyett — évenként 90 napon át jogosultak díjtalan kórházi ápolásra.

A gyógyászati segédeszközökért 150 forint értékhatárig az ár 15 százalékát, azon felül pedig 25 százalékát kellett fizetnie a biztosítottaknak. Január 1-től a térítés mértéke — a gyógyászati segédeszköz árától függetlenül — egységesen 15 százalék. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai és családtagjai eddig a biztosítás keretében nem

kaptak kedvezményes áron gyógyászati segédeszközöket; az új intézkedés értelmében — fogpótlás kivételével — 15 százalékos térítés ellenében szintén jogosultak gyógyászati segédeszközökre.

További jelentős új intézkedés az, amely kimondja, hogy minden dolgozó nő — akinek eltartásra szoruló hozzátartozója van — kórházi ápolásának időtartama alatt az eddigi 50 százalék helyett táppénzének 80 százalékát kapja.

Ha a rokkantsági nyugdíjas dolgozik, eddig évente csak 90 napon át, az ipari idénymunkás pedig évente csak 75 napon át volt táppénzre jogosult. Az új intézkedés e korlátozásokat megszünteti, az említett ugyanolyan időtartamon át részesülhetnek táppénzben, mint a többi dolgozó.

A kormányrendelet felemeli a háziipari dolgozók táppénzalapjainak felső határát, valamint a háztartási alkalmazottak táppénzének, továbbá terhességi, gyermekágyi segélyének napi összegét is.

Az intézkedések 1963. január 1-ével léptek hatályba.

35 százalékkal több beruházást kap a mezőgazdaság

A mezőgazdasági termelés 1963. évi feladatait elsősorban az élelmiszerfogyasztásnak és a mezőgazdasági termékek exportjának tervezett növekedése határozza meg. A termelés szintjét a terv a 1962. évinél 12—14 százalékkal, a felvásárlását pedig 12 százalékkal magasabban jelöli meg.

A jelentős növekedés egyik fontos feltétele, hogy az állami gazdaságok az eddiginél nagyobb mértékben járuljanak hozzá a központi árualaphoz.

Az öntözött terület 40 százalékkal nő, s meghaladja majd a félmillió holdat. A gépészet színvonala is javul. A mezőgazdaság ennek megfelelően 4860 kerek és 570 lánctalpas traktort, több mint 200 gabona- és silókombájnt, valamint 1150 járvasílózt kap.

Az állattenyésztés számára a terv 6—7 százalékos növekedést ír elő.

A mezőgazdaság 1963-ban kerekén 8,5 milliárd forint értékű, a tavalyinál mintegy 35 százalékkal több beruházást kap.

ÁTADTÁK KOMÁROM MEGYE századik művelődési házáat. Az új létesítmény 830 ezer forintos költséggel épült Szornodon.

AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB forgódaruja az Oroszlányi Hőerőműnél befejezte munkáját: mintegy másfél ezer vagonnyi berendezést tett a helyére. A daru a tervek szerint a Bánhidai Erőműhöz „költözik át”, s ott segíti majd a 100 megawattos gépegység építési munkáit.

HETVENÖT AMERIKAI DIÁK elhatározta, hogy Kubába utazik. Az egyetemisták a kubai diákszövetség vendégeiként tanulmányozzák a szigetország életét.

NEGYPVENNÉGY ÚJ KÖZÉPISKOLAI tanterem épül 1965-ig Tolna megyében. Az első építkezést Szekszárdon kezdik meg a közeljövőben, a többi középiskolát 1964-ben kezdik építeni.

KÉT ÉS FÉLSZERESÉRE növekedett a forgalom a Dunán a háború előttihez viszonyítva. A dunai szállítási volumene most megközelíti az évi 25 millió tonna árut.

ELKÉSZÜLT ÉS ÁTADTÁK a Péti Nitrogénművek új szorbitüzemét. A nagy mennyiségben exportált C-vitaminhoz jövőre már nagyrészt ez az üzem termeli az alapanyagot.

MESE A VILLANYKÖRTÉRŐL

Délelőtt volt, a nap zsákszámmra öntötte a fényességet, a egyszer csak azt vette észre, hogy egy város kis, görbe utcájában égnek a villanylámpák.

— Ni csak! — mondta bosszúsan, sudárpilláit magára emelve. — Ezek után versenyezni akarnak velem?!

És újabb hét zsák nap sugarat zúdított a földre. Pedig annak a néhány villanylámpának ezse ágában sem volt versenyre kelni a nappal. Csupán azért világítottak, mert hajnalban nem oltották őket el.

— Ostobaság — jegyezte meg a hirdetőoszlop —, megkezdi szerepét az Égi Fényesség, a földi fényességek közüljanak le a színről.

Azért beszélt ilyen színházi nyelven, mert sok színházplakát volt rajta, és így ráragadt egy kis „műveltség”.

— Ugye, igazam van? — kérdezte a vállán ülő veréb-től.

— Csirip, csirip, igazad van — csipogta a veréb. — Én a lámpákat különben sem szeretem. Még ha nem volna az az üveggömbjük, érnének valamit. Megvédenének az esőtől, de így teljesen haszontalanok.

— Nono — szót oda a szomszéd lámpa, aki hallotta a beszélgetést. — Ha neked nem is tetszünk, az emberek szeretnek bennünket. Persze, inkább csak este. Nekem a múltkor egy csintalan gyerek egy földobott kövel eltörte az üveggömbömet. Néhány nap múlva újat kaptam. Ha nem szeretnének, nem is törődtek volna velem.

— Ezt csak azért tették, hogy eső idején mi, verebek ne tudjunk odarepülni, hidd el. Ti, lámpák, teljesen haszontalanok vagytok és csúnyák is: még szárnyatok sincs.

— Szárnyunk az nincsen — válaszolt a villanylámpa —, és ezért repülni sem tudunk. De tud a világosságunk! Éjszaka nézz meg egyszer, csodálkozni fogsz, hogy milyen messzire képes elszállni. Most, mert nappal van, persze sápadnak, erőtlennek látszunk.

A veréb, aki jóindulatú volt, ha szeretett is fecsegni, így szólt:

— No, majd eljövök estére!

— És elrepült, hogy tizoraít keressen magának.

Alkonyatra a nap már pirosra fáradt sok munkájában, és pihenni készült. Rejtekhelyéről kilesekedett a sötétség, és várta az alkalmat, hogy előbújhasson. A nap távozása után nemsokára elő is jött, és elfoglalta a fél földet. Kijugglaltak mindenütt a villanylámpák, és ragyogó fényükkel besugározták az utcákat, tereket, Bizony, most látszott csak igazán, milyen hasznos szolgálatot teljesítenek azok a kis üveggömböcskék!

— Most nézz meg, hogy milyenek vagyunk! — szólt a délelőtti villanylámpa a verébhez, aki valóban visszajött hozzá. — Láthatod, mi világítjuk be az egész várost, én és a társaim, és ha mi nem lennénk, vaksötéttségben botorkálnának az emberek. Különösen az ilyen esteken, amikor nem gurul az égre a hold ezüst kereke, és barna felhőmedvék heverésznek a csillagokon.

— Csirip, csirip, igazad van. Belátom, délelőtt rosszul ítéltetek meg. Most már tudom, mindent a maga idejében a maga helyén kell megénezn, hogy kellőképpen becsültek tudjuk — csipogta a kis veréb.

És nem is csipogott boldogságot.

Érettségizettek és szellemi dolgozók kerülete

Statisztikai érdekesség Budapest népességéről

A napokban készült el az összegezés azokról az adatokról, amelyek a legutóbbi népszámlálás nyomán adnak választ a kérdésekre: miképp alakult Budapest népességének száma, milyen a kerületek lakottsága, hogyan oszlanak meg foglalkozási ágak szerint az egyes városi részekben lakó emberek.

Benépesedett a Vár

Ismeretes, hogy 1949—1960 között 14 százalékkal nőtt a főváros lakosságának a száma. E tekintetben az I. kerület vezet, ahol a tizenegy év alatt 36 százalékkal emelkedett a lélekszám. Főleg a Vármező környékén, és a Duna felé eső részen szembetűnő a gyarapodás, ami érthető, hiszen ezek a területek a háborút követően erősen elnéptelenedtek. Az újjáépítésnek köszönhető például, hogy a Várban már 4700-an laknak, szemben az 1949. évi 2300-zal.

Az új lakótelepek kialakulása is hozzájárul a főváros lakosságának változó képehez. A csepeli Csillag-telepen a két népszámlálás között harmincötödöt ötezerre nőtt a lakosok száma, a korábban szinte lakatlan Thälmann-utcai lakótelep környékén ma csaknem tízezer élnek.

Ha fél évszázadhoz viszonyítjuk a fejlődést, akkor tanúni lehetünk a lakosság kerületek közötti „vándorlásának”. 1910—1960 között Buda népessége 133 százalékkal, míg Pesté „csak” 48 százalékkal emelkedett.

Kispest a nyugdíjasok kerülete

A népszámlálás idején a budapestiek 65 százaléka volt kereső. A budapesti nőknek 56 százaléka. A város sűrűn lakott belterületén a Vízváros-

ban a nők több mint 60 százaléka élt bérből és fizetésből, a pesti oldal peremének egyes részein viszont 30 százaléknál is kevesebben. A legtöbb nyugdíjas — a keresőknek mintegy 10 százaléka — Kispesten lakik.

Az egyes kerületek megoszlását tekintve, Csepelen a bérből és fizetésből élők 65 százaléka. Újpesten 60 százaléka az iparban dolgozott. A főváros peremkerületei e tekintetben teljesen elűző szintet képviselnek, ezeken a helyeken lényegesen többen foglalkoznak mezőgazdasági munkával, mint a Budapestet környező községekben. A fővárossal határos 24 község közül tizenötben minden második keresőnek az ipar, illetve az építőipar ad munkát. Érdekes képet mutat a szellemi dolgozók lakhely szerinti megoszlása. Szinte kizárólag Budán található olyan kerületeket (I., II., XI.), ahol a keresők közt a szellemi dolgozók aránya felülmúlja az 50—55 százalékot. A kerületek közül a 18 évesnél idősebb népességhez viszonyítva a XI. kerületben található a legtöbb érettségizett lakos.

REJTVÉNYSAROK

VIZSZINTES: (Kétbetűsek: ES, ZS, TK, LA.) — 1. Északolasz város. 4. Kinek a műve? 13. Elhunyt humoristánk. 14. Népdalbeli gyümölcs. 17. Belebelekóstitól az íról alkotómunkába. 19. Métkám. 20. A tarokk-kártya egyik lapja. 21. Argó köszöntés. 22. JEK. 24. Lámpaláz. 25. Hítvány holmi. 26. A jármű része. 27. Valamim, micsodám. 28. Leapad (a daganat). 30. Délnémet művészcsohad a XVII—XVIII. században. 31. Tréfás megszólítás. 32. Idegen női név. 33. Színes bőrűek. 35. Vissza: ütőkártya. 36. Egy nagy olasz város neve. 38. Ovidius egyik könyve (Szerelemek). 40. Könnyművelő bányák a pénzzel. 42. Tévedni, németül. 43. Ablaktábla. 45. Az eltörő faág hangja. 47. és 49. Kinek a műve? 54. Ukrán város, 1709-ben nagy orosz evőzelem színhelye a svédék felett. 57. Egy szlovákiai város lakója. 58. Apa, olaszul. 60. Verdi trubadurja. 62. A cipők orra. 63. Egy kérdés és a rá adható felelet is. 64. Régi címzésrövidítés. 66. Köpeny palást (latin). 67. Egy magyar és egy angol személyes névmás. 68. Esetleg. 70. Szivárvány-hártya. 72. Bot. 73. E napra. 74. Nemszak a szája jár. van benne kurázsli. 75. S6. latinul. 76. Nvugadt beltenger. nemrégén a világ figyelmének középpontjában állt. 78. TOA. 79. Félig fejleszt. 80. Palota. az frónó. 81. Merre? 82. Nyugatit gót király volt. 83. Kinek a műve? 84. Tárlat, idegen szóval. 85. és 86. Kinek a műve?

FÜGGŐLEGES: (Kétbetűsek: UR, AK, II, KÉ, NL, SM.) — 1.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13			14			15		16	17		18
19		20			21		22	23	24		
25		26			27		28		29	30	
31	32		33		34		35		36	37	
38	39		40		41		42		43	44	
45		46			47		48		49	50	51
52		53			54		55		56	57	
58	59	60			61	62		63		64	
65	66				67		68		69		
70		71	72		73		74		75		
76		77	78		79		80		81		
82		83			84		85		86		
87		88			89		90		91		
92		93			94		95		96		
97		98			99		100		101		

Kettős. 2. Férfinév. 3. Főtemplom. 4. Nem elég. 5. Keleti pálnka 6. Dolog latinul 7. Amerikai férfi becenév. 8. Alma, tájszóval. 9. Nem kell sokat magyarulsznom. 10. Ibsen műve. 11. Teljes. 12. Serdülokorú fiú. 13. Olomérc. 14. Gregorin ének. 15. Kinek a műve? 16. Most jön a...: ami eddig volt az semmi! 18. Kossuth-díjas írónk. 20. Pofonnal traktál. 21. A fegyverűztogató eszközök gyűjtőneve.

22. Régi uralkodói jelkép. 23. Pakisztáni nagyváros. 26. Postal küldemény. 27. Bálványok. 28. Madárveszedeleme. 29. Órlési termék. 31. Közdelem. 32. A másik. 34. Ténferegés. 37. Vissza: képes étel. 38. APS. 39. Pálnkás kupica, német szóval. 41. Holland város. 43. Mélyvörös színárnyalat. 44. Ritka női név. 46. Értékes prém. 48. A hét jó része. 50. Iszik a pohárból. 51. ZKK. 52. Esetleg. 53. Okori g6-

rög tartomány. 55. Hányatott életű francia költő. 56. A kis macska. 58. Falu Pest közelében. 59. India tagállama. 61. OUA. 63. Olasz férfinév. 65. Domínóval játszik. 68. Harmadik olaszul. 69. Mosdótlá. 71. Nagy csend jelzője. 73. Indokolás. 74. Jelenleg. 75. Nap olaszul. 77. Amíg, németül. 79. Skálahangok. 80. Ezek is skálahangok (az egyiket ékezet). 81. Toldisfehérjéből vagy tejszínből készül.

Megkezdődött a fővárosban az Astoriánál a gyalogos-aluljáró építése

Az Erzsébet-híd átadása után — a szakemberek véleménye szerint — rendkívül megnő majd a Rákóczi út forgalma. A közlekedési szakemberek azt tervezik, hogy addigra korszerűsítik a Rákóczi út közlekedését. A Rákóczi út és Kiskörút kereszteződésénél azonban elkerülhetetlen a meglehetősen lassú a gyalogos átkelés. Ezért az Astória Szálloda előtt, az útkereszteződésnél — miként ezt a Fővárosi Tanács közlekedési igazgatósága hivatalosan bejelentette — gyalogos aluljárót létesítenek.

Az aluljáróépítés megkezdődött és még az Erzsébet-híd építésének befejezése előtt elkészül. Később ez az aluljáró a földalatti állomás fel- és lejáratait is szolgálhatja.

A tulajdonképpeni építést a közművek — a csatornahálózat, a víz- és gázcsövek, az elektromos és postai kábelek — át helyezése előzi meg. Januárban és februárban nagyobb arányú forgalomátterelésre még nem lesz szükség.

A tervek szerint az aluljáró építése mintegy húsz hónapot vesz igénybe. Ha azonban sikerül megoldani, hogy az építők éjszaka is, továbbá szombaton és vasárnap is dolgozhassanak, a határidőt meg lehet rövidíteni. Az Erzsébet-híd átadásával, a Rákóczi út Kiskörút gyalogos-aluljáró megépítésével hosszabb időre megoldják a belvárosi főútvonalak zavartalan közlekedését.

Irodalom — MŰVÉSZET

KÖLTŐI SZOVJET FILM

VISSZAVÁRLAK

„Várj reám” — Szimonov világhírű versére gondolunk. amint Szelvetlanára tekintünk, aki ott áll a sok vihart, fájdalmat, és emberi nagyszerűséget falai közé fogadó, öreg udvarházban. „Várj reám” — igen, Szimonov verse szinte népdallá vált, száz és száz ezer legújabbabb érzéseit fejezte ki. A frontkatona vágyakozását szerelmese, hitvese, menyasszonya után: a hitet és könyörgést, hogy füstben, lángban, szenny-áradatban, és a halál állandó közelségében van valaki, legyen valaki, aki a bizonyosságot, a békét, a hűséget jelenti, akihez vissza kell térni, mert vár...
A „Visszavárlak” — mintha arról a lányról szólna, akihez Szimonov frontkatonája énekel. A hűséges és feltétlen várakozásról, amelynek Szelvetlana alakjában szép emléket állított Sztaniszlav Rosztoczkij új filmje.
— Háborús téma — mondhatná valaki — mi újat adhat ez a film a sokszáz hasonló után? Azután egyre lebilincselőbben bontakozik ki a film története: s a néző egyre újabb és újabb momentumait érzékeli a háború új-fajta — s a megszokottnál sokkal igazabb és emberibb — képeinek.
A filmben egyetlen pillanatra sem tűnik fel a távol harcoló férfi alakja, akiért Szelvetlana a messzi Vladivosztokból a közben frontvonallá lett Ukrajnába utazott. Mindössze annyit tudunk róla, hogy létezik, hogy geológus volt a béke idején, s hogy most harcol, valahol a mérhe-

tetlenül nagy arcvonalon, s hogy szereti a lányt. Egyetlen támpontja lehet, ha háború után keresni kezdi Szelvetlanát: a ház, amelyben lakott.
És Szelvetlana odaköltözik. A szobába, amelybe a férfi hívta, s ahonnan bevonult. A házba, ahová majd visszatér. Az épületbe egy hadosztály-újság szerkesztője költözik majd, ahogy a német támadás egyre közelebb hozza az arc-vonalat, fokozatosan cserélődnek a ház lakói. A szerkesztőség után ezredkórházat rendeznek be benne, s végül elérkezik a nap, amikor egy század erődnek használja. Az ablakok lövelléssé válnak, a bútorokra homokzsákok kerülnek.
A történet, amelyben Szelvetlana fanatikus ragaszkodását a házhoz, azaz a visszatérő férfihez való törhetetlen hűségét beszélik el a film alkotói; önmagában is megrendítően írási. De a párbeszédök őszintesége, a szereplők minden kendőzéstől mentes, teljes emberi valójukat jellemző magatartása az egész filmnek hallatlanul lüktető, belső izgalmat ad. A hadosztály-újság öreg szerkesztőjének fásult, reménytelenséget tükröző szavai az állandó visszavonulásról, amelyben bajos „Előre” címen lapot csinálni — arról tanúszkodnak, hogy a csüggedés pillanatai néha megrohangják a legállhatatosabbakat is. Egy kis ápolónő szegényes álmai a csinos, jóképű fiúk tömegéről, akik neki, igenis, mindannyian udvaroljanak — arról beszélnek, hogy milyen sivar és első hallásra ellen-

Szelvetlana: Larissa Luzsina

szentes mohóságot is facsarki az emberekből a nélkülözés, az örömtelen élet: a háború.
De a forgatókönyv nagyszerű ellenpontokat teremt, s ezzel a frontélet lélektani ábrázolásának szinte teljességét érezteti. Az idős ezredes a vesztély óriában nagyszerű ember: a kis ápolónő olyan orvosnőnek asszisztál naphosszat, aki mozdulatlan arccal, a halálós, összeroskaszító fáradságon túl — önfeláldozóan végzi kötelességét.
Nagyszerű embereket látnunk: igazi hőseket, akiket a gyengeség pillanataiban is megismerünk — ezért válnak alakjaik olyan igazán reálisak és természetessé. A főszereplő Larissza Luzsina Szelvetlana szerepében nagy szeretettel, mély átéléssel rajzolja meg a szerelmesét tőretlen hittel visszaváró lány alakját, aki hallatlanul szívós, aki minden munkát zokszó nélkül elvégez, akit egyetlen vágy fűt, hogy használjon a közösségnek. A film többi szereplői közül a Szuszdalev kapitányt alakító Tyihonov, a Peterson ezredesét játszó Mtrojanovszkij, s a főorvosnőt megszemélyesítő Klara Lucsko érdemel dicséretet.

FRIEDRICH DÜRRENMATT

A fizikusokról - A nép színházáról - A pesszimizmusról

(Ernst Fischer lapja, a bécsi Tagebuch közli a svájci író nyilatkozatát, amelyet egy színházi kritikussal történt beszélgetése során Varsóban tett, ahol részt vett darabjának, a Fizikusoknak egyik próbáján.)

A fizikusok

A darab ötletét a gond szülte, melyet a világ fejlődésének irányja okoz, az a máig megoldatlan ellentét, amely a tudomány és az erkölcs fejlődésének egyenetlen ütemében jelentkezik. Meggyőződésem, hogy a Fizikusok problémája nem csupán Svájc, Lengyelország, a Szovjetunió és az Egyesült Államok ügye, hanem az egész emberiség. Az emberiségnek meg kell értenie, hogy valamennyien egy ágon ülünk, egy ágon élünk. A Fizikusok óvás. A darab megmutatja, mi van kétségbeesetten ügyesnek egy tudós nagy találmányát eltitkolni, s éppen ezzel az igyekezetével szolgáltatja ki azt egy örült gonosztevőnek. Az a meggyőződés, hogy a legnehézebb és legsúlyosabb társadalmi problémákat csak a gondolkodó emberek közössége oldhatja meg.

A színház: öntudatunkat formálja

Lengyelország azok közé az országok közé tartozik, ahol az állam finanszírozza a színházat. Egy svájcinak az a legmeglehetőbb, hogy az állam ennek ellenére nem tekinti a színházat valamiféle propaganda-pepzetnek, hanem olyan fórumnak, ahol ki-ki a maga ideológiái és erkölcsi hitvallását szembesítheti a kor színházi művészetének mondanivalójával. A Lengyelországban játszott darabokat Nyugat is játsszák, s ugyancsak törnöm kellene a fejemet, amíg valami olyan jelentősebb színházi művet említ-

hetnék, amelyet itt nem mutattak be.
A színház ma sokkal népszerűbb, mint a háború előtt volt. Fokozatosan megszűnik bizonyos társadalmi rétegek színháza lenni, s egyre nagyobb tempóban alakul át — a nép színházává. A dráma-művészet nagy demokratikus átalakulása, amely a film, a rádió, a televízió segítségével ment végbe, azzal a következménnyel járt, hogy kíváncsivá tette az embereket a színházra. A színház a ma embere számára valamiféle ünnepléységet jelent, és mivel minden ember kedveli a nem-mindentennit, az ünnepeit, szívesen megy színházba. Ott találkozik a színésszel — nem a fényképével, nem a hangszalagra rögzített orgánumával, hanem eleve és személyesen. vele magával, a színpadon. A színház sokat kövönhet a filmnek és a televíziónak, amely a tökéletes színészi produkciót sokszorosítva juttatta el a tömegek közé. Köszönheti ezt többek között annak, hogy valami egyszerűt és visszahozhatatlant mutat. Így lett a színház ismét komoly igénye az embernek. sőt — sürgős igénye, így nőtt óriására létjogosultsága.

A pesszimizmusról

A színház általában, és az a színház, amit itt láttam Lengyelországban, súlyos ellenérv, cáfolat a világszer-te fellelhető de kiváltképpen Nyugaton elterjedt kulturális pesszimizmusra, amely a technika fejlődésében, a technikai civilizáció színvonalának emelkedésében fenyegetést lát, a művészet fenyegetettségét érzi.
Eme határozat után Majkát elvitték a húsfeldolgozó üzembe. Ott azonban valami rendkívüli dolog történt. A jóég tudná megmondani miért, akár rossz előérzete volt, akár jellembeli fogyatékos-ságból eredően, egyszerűen a tehén sztrájkba lépett. El-rágtá a kötelet és eszeve-

ÚJ KÖNYVEK

GORKIJ MŰVEI (XII. kötet.)

Visszaemlékezések, elbeszélések. A sorozatnak ez a kötete Gorkij 1913-26. között megjelent próbbí írásait tartalmazza. A kortársak-ról — Tolsztojról, Korolenkóról — Tolsztoj feleségéről — szóló karcolatok mellett számos kis írást találunk itt, amelyekben a leírt alakokkal, vagy az érintett problémákkal az író hosszabb műveiben is találkozunk. A magyarul ez-uttal első ízben megjelent Naplójegyzetek, visszaemlékezések cím-szó alatt összefoglalt írásokban ismét lenyűgöz bennünket Gorkij rendkívüli emberismerete, mely humanizmusa. A kötet fordító-i — Brodszky Erzsébet, Görög Imre, Makal Imre, Szöllösy Klára és Tábor Béla — szép, gondos munkát végeztek.

Neverly: EGY BOLDOG ÉLET

A regény főhőseinek Szczeny-nek élte a szó közhasznú értelmében igazán nem boldog élet. Nyomottan sivar, koldússorban töltött gyerekkor, hányado ifjú-ság, sérelmekkel és üldözöttségekkel teli férfikor húzódik ennek az életnek a felszínén. Ilyen életet csak a tisztán kitűzött cél és a valahová tartozás tehet elviselhetővé, sőt a szó magasabbrendű értelmében boldoggá: s a regény hőse megtalálta ezt a forradalmi leny-gyel munkássztyál soraiában. A regény cselekményei zömmel a két világháború közti időszakra esik, a lenygel munkásság magáraesz-melésének sok véréldozattal és szenvedéssel teli éve ezek. Még-sem nyomasztó a regény, az el-szántság és a hit derűje fűti át. Az olvasmányos nagyregény sok-millió példányát érte el, meg is írtásminták, nálunk most ne-gyedik kiadásban jelent meg Ke-rényi Gracia lelkiismeretes for-dításában, a Milliók könyve so-rozatban.

Jobbagy Károly: HÓ ÉS NAP

Jobbagy Károly a mindennapi élet eseményeinek és problémáinak költője. Megénekléi alkalmi élményeit és múltjából fölelevenedő emlékeit. Megírhleti a gyár, a termelőszövetkezet és a mozi, rádöbben az emberi munka értelmére: a munkahelyükre igyekvő dolgozókkal megtelt hajnali villa-mos láttán elmélázik az áruház-ban látott használt bútorok ismeretlen múltja, s az embernek szükségképpen kiszolgáltatott ál-lati és növényi „rabszolgák” em-bertelen sorsa felett: örvendezve fedezi fel Mongóliában távoli nyelvrokonainkat, s a tízezer éves Kína tíz évének új életét, rezigná-ltán idézi Ausztria, Lengyel-ország, Csehszlovákia és Német-ország lesújtó világháborús em-lékei előtt: ódával köszönti az úrrakéta zászlóbotását, hitet tesz a béke és a szabadság mel-lett. A „Hó és nap”, egy friss, időszerű költészet legújabb ter-mését foglalja kötetbe.

P. MAKSZIMOV

MAJKA TEHÉN PÁLFORDULÁSA

TESSEK ELHINNI, hogy az egész állami gazdaságban Majka volt a legrendbább az összes tehének közt. Sovány, koszos, szem-telen pófájú, mindenki utálta. Azonkívül egyéniség volt, makacs jellem.
Az állami gazdaság igazgatója, Vaszilij Ivanovics így nyilatkozott róla:
— Felfordul a gyomrom, ha erre a szörnyszülöttre nézek. Legszívesebben odaszó-nék neki a két szarva közé! Van neki pófája úgy meg-állni az ember előtt, mintha ő tartaná a fejési világrekor-dót, pedig ha jobban megné-zük a dolgot, annyi tejet ad, hogy az még egy nyava-lyás szopós macskának se volna elég.
— Mit lehessen tudni, hát-ha megjön a jobbik esze? — kérdezte a fejő.
— Egy ilyen dögből, mint ez, én nem nézek ki semmi jót. Vigyékétek egyenesen a hűskombinátba. Kötelet a nuakába és mehet isten hí-rével!
Eme határozat után Majkát elvitték a húsfeldolgozó üzembe. Ott azonban valami rend-kívüli dolog történt. A jóég tudná megmondani miért, akár rossz előérzete volt, akár jellembeli fogyatékos-ságból eredően, egyszerűen a tehén sztrájkba lépett. El-rágtá a kötelet és eszeve-

Homoki Nagy Istvánral — a Vértes alján

Régóta nem hallottunk Homoki Nagy Istvánról, mégis meg lehet találni. Alcsút-Dobozon, a filmstúdió telepén, hőlepte téli tájon.

Homoki Nagy dolgozik. Csendben, ahogyan szokott. Feketegeszében áll, hajnalban kezd, alkotni, végzi, hogy egyetlen mozdulatot megörökítsen. Itt él Alcsúton, egy szobában, úgy tábori módra, akár az erdészek.

A neves művészek örömmel jönnek ki ketrecekből: Pletyka és Fickó kartársi csaholással üdvözlik az éppen nem forgató kollégákat. Fickó — a doyen, világ-sztár az istenadta, ehhez képest viszont elég szerény: igazán barátságos. Dóme, a mackó, Szultán, a szibériai farkas, Misi, a róka, Ricsi, a vaddisznó, s a nyest, a cica, a vadmacskák még tán autogrammot is adnának. Zsiga, a fekete szármárcsikó „alkotó-házban” van ez idő szerint — a közeli termelőszövetkezet téli istá-lójában állapítva elkövetkezendő alakításán...
Gyöngyi, az özike viszont csak Homoki Nagy Zsu-

zi, a rendező felesége körül sündörög.

— Mi készül most?
— A „Hej csóka” című kisfilm — feleli Homoki Nagy István. — A történet: a gyerekszobában egy kisfiú elalszik, s egy gyönyörű jé-tékvár elevenedik meg előtte. „Csakli” (ez a csóka népies neve) morzsavádá-szatra indul. Csinytevései, jé-tékeit örökítjük meg. A csóka tejben fürdik, kidönti a tintatartót, kicseréli a rádiót, elcseni egy motorkerékpár kerékének szelepét. Megpróbáltam, hogy szabályos trükkfilmfigurát csináljak — élő állattal. Saját csinjeit kell ránevelni, Komjáthy Leventével, a mardarrással együtt kezeljük a derék Csaklit — természetesen ezáltal is a csóka alapter-mészetéből kell kiindulnunk.
Most forgatási szünet van: megtudjuk, hogy négy televíziós kisfilmet is elkészített. S készül az aranytollú sasfióka, a sztyep-pék híres mada-ráról. A leggya-nakvők madár — nehéz a munka vele. S 1963-ban egy különleges kisfilm: „Barna

legényke”. Hőse: egy barna tücsök. Közben néhány gyönyörű kiállítású képes albumot nézegetünk. Orosz, francia, német nyelven írták. Homoki Nagy 94 színes felvétele. Szép könyv. A Corvina adta ki. A cimborák. Magyarul nem jelent meg. S akad itt még érdekesség. Kiderült például, hogy elkészült négy nemzeti kö-zös filmje Az ösök útján, a vándor-madarokról. Szov-jet, mexikói, francia és magyar művészek készítették el egy-egy részét. A Zgari-gyij szovjet fő-rendező vezetésé-vel. A magyar rész alkotója: Ho-moki Nagy Ist-ván. Moszkvában hatalmas sikere volt, s nemrég a varsói fesztiválon diplomát nyert.

Most arról beszél, hogy Zsiga, a szármárcsikó másodoperátóri munkában is dolgozik, Gyöngyi, az özike, a sas-filmre készül Misivel, a róktával. S hogy ő élvezi a munkát a téli erdőben, márciusra elkészül a csóka-film.
Igaz, de a néző nem emnyire túlrelmes. Már látni szeretné valame-lyik Homoki-film-et.

Csakli a kidöntött tintatartóval szórakozik...

nek: — Nem szabad beengedni az istállóba! Etenél nem szabad! Éljen meg a maga emberségéből, illetve tehénségéből!

IGY ÉLDEGÉLT MAJKA a hulladékokból és a véletlenül lezuhalt szénacsomók-ból. De ki tudja, vélet-lenség volt-e a dologban? Pelageja Trofimovna egy szál szénát sem dobott le véletlenül. Majka óránként javult, szépült...

Egyszer Pelageja Trofi-movna nem látta létszámfe-lteti neveltjét. Egy zugban találta meg a telep mögött. Majka mellett feküdt... egy kisborjú. Pelageja Trofimov-na a parancsot megszegve, beengedte a tehenet a meleg istállóba a borjúval együtt.

Az első napokban a tehén harminc liter tejet adott naponta. Harminc liter! Eny-nyi tejet egyetlen tehén sem adott az állami gazdaságban.

Most Majka a járási mező-gazdasági kiállításon büsz-kelkedik. Néha Vaszilij Iva-novics és Iván Jemeljanovics is bekukkant ide. De milyen szívesen magyarázzák a látogatóknak:
— Ez a Majka a mi büsz-keségünk! Ő a mi rekorde-rünk! Pedig bizony — olyan girnek volt szegényke, hogy azt hittük, kampec neki. És miért javult fel? Bánásmód, gondoskodás, tudományos táplálás!

— Nem kell nekem ez az állat — mondta — csak arra jó, hogy emelje a dögvész-százalékot a telepünkön. Vigyék a fenébe!
Iván Jemeljanovics kívárta a szürkületet és átkergette Majkát a szomszédos üzeme-gység területére.
Iván Jemeljanovicsnak le-esett az álla, amikor reggel újra meglátta a semmire-kellő, barna tehén pimasz pófáját!
— No, ez már több a sok-nál! — kiáltott szívbéli ha-raggal Iván Jemeljanovics és azonnal kiadta a szigorú utasítást a fejőnőnek, bizo-nyos Pelageja Trofimovna-

Egy év mérlege a magyar sportban

Tizenhat világ- és tíz Európa-bajnokságon vettek részt versenyzőink

Eredményes esztendőt zárt a magyar sportélet is. 1962-ben egy sorog világ- és Európa-bajnokságon, sok országok közötti, és nemzetközi találkozókon vettek részt a magyar sportolók, akik Európán kívül Amerikában, Afrikában és Ázsiában is a küzdőterre léptek. Hazánk is sok sportesemény, nemzetközi találkozó színhelye volt, s a távoli Uruguaytól a szomszédos Jugoszláviáig több mint 30 ország sportemberei jártak nálunk.

1962-ben 16 világbajnokságon indultak a magyar sportolók, s az összteljesítmény felülmúlja az előző évek eredményeit: 8 világbajnoki cím, 9 második, 7 harmadik, 11 negyedik, 8 ötödik és 8 hatodik hely tanúskodik erről. Tíz Európa-bajnokságon az eredmény: 6 első, 3 második, 8 harmadik, 4 negyedik, 7 ötödik és 6 hatodik helyezések.

Nem volt hiány országok közötti mérkőzésekben sem. Húsz sportágban 211 hivatalos országok közötti A válogatott mérkőzésen

vettek részt a legjobb magyar csapatok, s a mérleg igen kedvező: 126 győzelem, 6 döntetlen és 79 vereség.

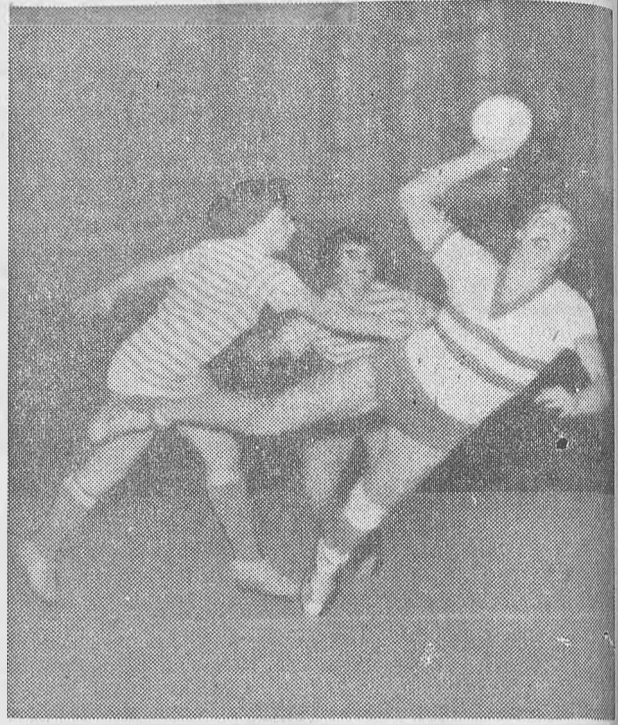
Asztaliteniszben a nők 7 országok közötti találkozózt játszottak, s mind a hetet megnyerték, legyőzött ellenfeleik között Csehszlovákia, Anglia, Románia, Lengyelország, a Szovjetunió és az NDK szerepel. Atlétikában a női válogatott ugyancsak százszázalékos teljesítményt nyújtott mind a négy (román, olasz, csehszlovák, ukrán) mérkőzését megnyerte. Magasan kiemelkednek a vízilabdázók, akik 17 győzelmet arattak, s egyetlen döntetlen eredményük (2:2) a Szovjetunió ellen született a lipcei Európa-bajnokságon.

Szágad az 1962. évi rekordlista: több súlyemelő-világesős (ezek egyben Európa-esősök is), továbbá Európa-rekord kalapácsvetésben, és több mint 350 egyéb országos felnőtt- és ifjúsági csúcseredmény a mérleg.

Fiatalok az ökölvívő-válogatott keretében

Megkezdte közös felkészülését az idei erőpróbaakra, elsősorban a moszkvai Európa-bajnokságra és ezen túlmenően már a tokiói olimpiára is az ökölvívő-válogatott keret. 27 versenyző végzi a munkát, közöttük igen sok fiatal található. Így például Szarvas (Beloiannisz), Tauser (Székesfehérvár), Dobó (Szolnok), Kósa (Pécs) is szerepel a már ismertebb versenyzők között. A közös előkészület február 17-ig tart, s utána versenyeken indulnak a válogatott keret tagjai.

Ebből a keretből kerülnek ki természetesen azok az ökölvívók is — mondotta Szenes Dezső szövetségi kapitány —, akik a május 26. és június 2. között Moszkvában megrendezésre kerülő Európa-bajnokságon indulnak. Jóllehet, nem rendelkezünk mind a tíz súlycsoportban megfelelő nemzetközi képességű versenyzővel, a moszkvai EB-n azonban mégis teljes csapattal szeretnénk indulni. Lehetőséget akarunk adni ugyanis olyan fiataloknak, akik hasznos tanulságokat szerezhetnek a jövő szempontjából Európa legjobbjaival nagy találkozóján.

Teremkézilabda-kupa kezdődött vasárnap Csepelen és a Törvényszéki utcában. A premieren több mint félszáz találkozózt bonyolítottak le. A legnagyobb gólarányú győzelmet a Csepel férfi csapata (20:9) aratta a váciak ellen, a legizgalmasabb mérkőzésen a Vasas 10:3-ra legyőzte a csömörieket. Képzünk TF—MTK női találkozón (11:7) a főiskolások egyik támadása

Hét ország labdarúgói válaszolnak:

Melyik válogatott nyeri a Nemzetek Kupáját?

Az APN szovjet hírgyűjtőkérdéseket intézett hét ország egy-egy válogatott labdarúgójához: mit tartanak válogatottjuk múlt évi legnagyobb sikerének, és mely csapatokat tipelik a Nemzetek Kupája esélyeseinek.

MILAN GALICS (Jugoszlávia)

— A múlt esztendőben válogatottunk negyedik lett a chilei világbajnokságon, és három év után otthonában győztük le a magyar válogatottat. Véleményem szerint a Nemzetek Kupája döntő mérkőzéseit a szovjet, jugoszláv, magyar és olasz válogatott játssza majd.

SÁNDOR KÁROLY

— Legnagyobb sikerünk a chilei ötödik hely. Meggyőződésem, hogy a Nemzetek Kupáját Magyarország nyeri. Az elődöntőbe még Anglia, a Szovjetunió és Jugoszlávia csapatát várrom.

JOHN HAYNES (Anglia)

— Az angol válogatott 1962-ben az olaszok ellen játszott a legjobban, amikor Londonban 3:2-re győztünk. A Nemzetek Kupájában elődöntőbe jutásra Magyarország, a Szovjetunió, Csehszlovákia és Anglia a legnagyobb esélyes.

IVAN KOLEV (Bulgária)

— Első ízben vettünk részt a világbajnokság döntőjében. Az NK elődöntőjében Csehszlovákia, a Szovjetunió, Jugoszlávia és Magyarország csapata küzd majd egymás ellen.

GÜNTHER SCHRÖTER (NDK)

— Legnagyobb sikerünk: Berlinben legyőztük a csehszlovák csapatot. A döntőbe a kupavédő Szovjetunió, Jugoszlávia, Magyarország vagy Olaszország válogatottja kerülhet.

ANDRE LEROND (Franciaország)

— A Nemzetek Kupájában Anglia ellen Sheffieldben döntelmet értünk el. Csehszlovákia, a Szovjetunió, Magyarország és Jugoszlávia jut el a döntőig, bár komoly meglepetésre kész Belgium is.

IGOR NETTO (Szovjetunió)

— A világbajnokság helyett a Nemzetek Kupájában akarunk majd javítani. Szerintem Anglia, Magyarország, Olaszország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és a Szovjetunió csapatának vannak esélyei.

Grosics Gyula a Tatabányai edzője

Nem is olyan régen, a chilei világbajnokságon még a magyar csapat kapuját védte, majd részt vett a bécsi osztrák-magyar mérkőzésen, összesen pedig Tatabányán, később Budapesten búcsúzott az aktív labdarúgástól Grosics Gyula, a sokszoros válogatott játékos. Most, az új esztendő első munkanapján érkezett a hír: januártól a népszerű kapuvédő új szerepében mutatkozik be, Lakat Károlytól (aki az új központi labdarúgó-iskola vezetője lesz), átveszi a Tatabánya labdarúgó-csapata edzői tisztségét.

— Ha nagyon őszinte akarok lenni, akkor be kell vallanom, hogy elég hírlós voltam az új központi labdarúgó-iskola vezetője mellett. Az új központi labdarúgó-iskola vezetője vagyok, és az új központi labdarúgó-iskola vezetője vagyok, és az új központi labdarúgó-iskola vezetője vagyok.

lát teremtett a posztján. — Nem számítotam arra, hogy visszavonulásom után ilyen hamar újra ott leszek a pályán — ha csak a kispadon is. Grosics Gyula mellesleg egy pillanatra sem szakadt el a futballtól. A tatabányai és a budapesti búcsú után ugyan hivatali minőségben töltött el két és fél hónapot Lengyelországban (a Tatabányai Szénbányászati Tröszt megbízásából), de szaktanácsadóként közreműködött a lengyel bajnok Gornik Zabrze csapatánál és főként fiatal, tehetséges kapusokkal foglalkozott. Távolléte alatt és decemberi hazaérkezése óta az utolsó szezont végigvezette szerzőtársával, Maros Lászlóval. Így láttam a kapuból című könyvén, amely rövidesen megjele-

nik, s máris hozzálátozt Albert Józseffel egy új munkához, amely a kapusedzés-módszerekéről szól. — Tatabányán, ahol mint játékos, hat évet töltöttem el, örömmel vállaltam az edzői megbízatást — mondja. — Természetesen azzal is tisztában vagyok, hogy az új feladatok nehézségei elé állít, s ezenkívül a szezon közben történő edzőcsere sem a legszerencsésebb megoldás. Mégis, remélem, hogy a csapat a jövőben is, sőt, már a tavaszi szezonban is olyan jól szerepel majd, mint az utóbbi években. A magam részéről mindent elkövetek majd ennek érdekében. Az edző-oktatói tanfolyamot egyébként már játékoskoromban, három évvel ezelőtt elvégeztem, de most is tanulok a Testnevelési Főisko-

lán, ahol ez évben teszek államvizsgát, és akkor megkapom a szakmai diplomát. Hidegkuti, Buzán-szky, Zakariás, Lóránt után most Grosics Gyula, a magyar labdarúgó-sport újdonsült edzője is kész áll, hogy elkezdje a munkát. — Néhány nap múlva tartjuk meg az első összejövetelt, ekkor mutatkozom be, de talán erre nem is lesz nagyon szükség. Ezután egy hétig otthon tartunk tréningeket, majd kététes edzőtáborozás szerepel a programban, úgy, ahogy ezt a szakosztályvezetőség már régebben elhatározta. Lehet, hogy egy kicsit elfogódott leszek az első napokban, de hát ebben a szakmában még kezdő vagyok.

Ugy gondoljuk, nem sokáig...

Csak a támadó játék visszatérése segíthet

Világhírű labdarúgók érdekes nyilatkozatai

A France Football labdarúgó-szaklap két kérdést tett fel világhírű játékosoknak:

1. Mit remél 1963-ra?

2. Mit kíván az új évre?

Ime a válaszok:

PELÉ a brazil labdarúgósztárja, a „fekete gyöngy”:

— Szeretném, ha a labdarúgó-játékban a védekező áramlat jövőre már kissé gyengülne, mert jelenlegi állapotában túl heves és túl veszélyes. Sajnálom, hogy jövőre nem lesz világbajnokság, mert kitűnő formában érzem magam. Ezt azonban alkalmam lesz bizonyítani a brazil válogatott európai körútján. Remélem azt is, hogy a Santos megőrzi a világ legjobb csapata címet.

SCHNELLINGER 1962. legjobb nyugatnémet labdarúgója:

— Kitűnő kritikát kaptam Chilében és ennek megérdemelt voltát szeretném bizonyítani 1963-ban. Jó volna, ha klubcsapatom, az FC Köln, meg tudná védeni a bajnoki címet és tudását bebizonyíthatná az EK-ban is. Kívánom a támadó játék megújítását, mert véleményem szerint ez adja meg a játék igazi szellemét és ez vonzza a közönséget.

MASOPUST az 1962. évi szavazások alapján Európa legjobb labdarúgója:

— Remélem, eljutunk a Duklával az EK döntőig és új, értékes címet szerzünk Csehszlovákiának. Nemzeti válogatottunktól továbbjutást várok a Nemzetek Kupájában. A támadó futball visszatérése kell ahhoz, hogy a közönség nagyobb számban látogassa a stadionokat. Talán ez is megvalósul az új évben.

DI STEFANO a Real Madrid híressége:

— Hiszem, hogy a Real Madrid megint megnyeri a spanyol bajnokságot és vissza tudja hódítani tekintélyét az Európa Kupában. Jó volna, ha 1963-ban újabb, nagy játékos-egységiség tünne fel. Legalább hat Pelét kívánok a világ labdarúgójának.

NETO a szovjet válogatott kapitánya:

— Az idén voltam hatvanadik születésnapom, ezt a számot tovább szeretném növelni, valamint részt venni a Moszkvai Szpartakkal az EK-ban. A jó futballt a gólok félmérik. Meg kell, hogy értsék a világon mindenütt a labdarúgó-vezetők, a labdarúgó-játékosok az igazságot: elsősorban gólt kell lőni a győzelemhez.

69 ország nevezett az olimpiai labdarúgó-tornára

Az 1964. évi tokiói nyári olimpiai játékok labdarúgó-tornájára az 1962. december 31-i nevezési zárlatig 69 ország — új rekord! — jelentette be részvételi szándékát a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség főtitkárságánál.

Mivel a tokiói tornán csak 16 csapat vehet részt, ismét selejtező mérkőzéseket kell rendezni, s ezek lebonyolítási módját a FIFA január 27-én Kairóban megtartandó ülésén határozzák meg.

A benevett 69 ország névsora a következő: Albánia, Argentína, Ausztrália, Brazília, Bulgária, Burma, Ceylon, Csad, Chile, Tajvan, Dahomey, Dánia, NDK, NSZK, Etiópia, Ecuador, Finnország, Franciaország, Ghana, Görögország, Nagy-Britannia, India, Indonézia, Irán, Izland, Izrael, Olaszország, Japán, Jugoszlávia, Kenya, Koreai NDK, Dél-Korea, Kolumbia, Libanon, Libéria, Luxemburg, Magyarország, Malajföld, Marokkó, Mauritius, Mexikó, Hollandia, Holland-Antillák, Nigéria, Pakisztán, Panama, Peru, Fülöp-szigetek, Lengyelország, Dél-Rhodesia, Románia, Saud-Arábia, Szenegal, Singapur, Szovjetunió, Spanyolország, Szudán, Suriname, Svédország, Svájc, Thaiföld, Togo, Csehszlovákia, Tunézia, Törökország, Uganda, Egyesült Államok, Egyesült Arab Köztársaság, Pél-Vietnam.

Bolgárok Algériában

Két mérkőzésből álló algériai vendégszerelésre utazik a bolgár labdarúgó-válogatott. A túrára 11 játékos megy, és a két mérkőzés előkészületnek számít a portugálok elleni harmadik Nemzetek Kupai találkozóra.

Az olimpia előtti évben augusztus lesz a legsúfoltabb hónap

Már elkészült az idei teljes nemzetközi versenynaptár; a nemzetközi szövetségek megállapították az 1963-ban lebonyolításra kerülő Európa- és világbajnokságok időpontját. Az olimpia előtti esztendő csaknem mindegyik hónapjára jut egy-egy világvérseny, de különösen zsúfolt lesz majd az augusztus.

A versenyek sorát február 1-én, 3-án Göteborgban a gyorskorcsolyázó Európa-bajnokság nyitja meg, majd mindjárt Budapest következik, a február 5—10. közötti műkorcsolyázó Európa-bajnoksággal. Ugyanebben a hónapban tartják meg Japánban a gyorskorcsolyázó világbajnokságot, Cortina d'Ampezzo-ban a műkorcsolyázó világbajnokságot.

Az első tavaszi hónap, március kiemelkedő eseménye, a 7—17 között Stockholmiban, még a téli sportok közé tartozik: a jégkorong-világbajnokság. Április újabb két sportág

legjobbait mozgósítja: 5—11 között Prágában lesz az asztaliteniszvilágbajnokság, 20—21-én Párizsban Európa legjobb női tornászai találkoznak. Május is gazdag lesz, —11.: cselgáncs Európa-bajnokság Genfben, 13—25. kézilabda-világbajnokság Rio de Janeiróban, 26-tól június 2-ig ökölvívó Európa-bajnokság Moszkvában.

Júliusban a kötöttfogású birkózók (Stockholm), a férfi tornászok (Belgrád), a vízilabda (Gdansk) találkoznak világbajnokságokon, majd augusztusban ugyiszólván minden hétre jut egy-egy nagy esemény.

Szeptemberben a magyar sportolókat közelebből érinti a súlyemelő-világbajnokság (Prága, 6—13.), az őrült világbajnokság (Bern, 22—30.). A nyári szezon utolsó két eseménye, a férfi kosárlabda és férfi és női röplabda Európa-bajnokság lesz.

Lakat Károly az olimpiai csapat edzője

Egy évre Bulgáriába távozott Volentik Béla, és ezért a Magyar Labdarúgó Szövetségének elnöksége — az MTST jóváhagyásával — Lakat Károlyt bízta meg az olimpiára készülő labdarúgó-válogatott és a B-válogatott edzőcsinnek irányításával.

Hét magyar úszó utazik Brémába

Az új év első nemzetközi úszóversenye, a január végén Brémában sorra kerülő viadal lesz, amelyen a legjobb európai sportolókon kívül, világrekorder amerikai úszók is rajthoz állnak. A versenyen hét magyar sportoló vesz részt, akik közül Dobay, Katona, Lenkei, Csikány, Egervári és Takács személye már biztos, míg a hetedik utazó versenyző Balla, Korényi és Frank közül kerül ki.

Újabb mérkőzés előtt

Papp László és az angol George Aldridge középsúlyú hivatásos ökölvívók menedzsere megegyeztek, hogy a két versenyző Európa-bajnoki döntő mérkőzését február 6-án a bécsi Stadthalleban rendezik. Szó van arról is hogy a Papp—Aldridge-találkozó győztese a jobb idő beköszönésével Bécsben szabadteremen küzd meg a nigériai Dick Tigerrel a világbajnoki címért.

Szentgáli Lajos Európa-bajnoki az újpesti atléták edzője

Új edző mutatkozott be az Újpesti Dózsa atlétáinál. A la-fehér egyesület világszerte ismert középtávúfutója, Szentgáli Lajos tölti be januártól ezt a tisztséget. — Harminczéves vagyok, úgy gondolom, hogy versenyzői pályafutásom végére elkezdtem — mondja a kiváló sportoló. — Az atlétikában azonban nem veszek búcsút most már a fiatalok neveléséért a célom.

Szentgáli Lajos 15 éves sportpályafutása alatt 1950-ben Bernben a 800 méteres síkfutásban Európa-bajnokságot nyert, és 1:47.1 mp-es idője még ma is Európa-bajnoki rekord!

— Nincs nekem nagy terveim — folytatja —, mindössze a tüzet magam elé, hogy keresen közreműködjek a magyar közép- és hosszútávúfutó régi nimbuszájának visszahozásában. Ezen belül természetesen egyesületeknek, az Újpesti Dózsának is tehetséges futókat szeretnék nevelni.

Heti HÍRADÓ

(SAJTOSZEMLE)
Szerkesztő:
a szerkesztő bizottság
Kiadja:
a Belügyminisztérium
Országos Parancsnokság
Budapest VI., Lendvai utca
14-16
Szikra Lapnyomda